

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	04.10.2024
		Pag. 1/ 54

**PROGRAM DE MONITORIZARE FITOSANITARĂ A
ORGANISMELOR DE CARANTINĂ ȘI NON-CARANTINĂ
DĂUNĂTOARE CULTURII CARTOFULUI,
CAMPANIA AGRICOLĂ 2024 - 2025**

Octombrie 2024

AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ

Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină
și non-carantină dăunătoare culturii cartofului,
campania agricolă 2024- 2025

Versiunea 17
04.10.2024

Pag. 2/ 54

DIFUZARE

- pentru aplicare

- Oficiile fitosanitare județene
- Laboratorul Național Fitosanitar (LNF)
- Laboratoarele regionale de nematologie din Brașov și Suceava
- Laboratorul regional de bacteriologie din Bacău
- Posturile de control la frontieră

- pentru informare

- Inspectoratele teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor
- Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Cartof și Sfeclă de Zahăr Brașov
- Stațiunile de cercetare - Miercurea Ciuc, Târgu Secuiesc, Suceava
- Federația Cultivatorilor de Cartof din România
- Producătorii implicați profesional în producerea de cartof de sămânță și consum

Detalii	Nume și prenume	Funcția	Data/ Semnătura	Versiunea
Actualizat	Elena Izadi Simona Giura Adina Pompilia Oprea	Șef birou protecția plantelor și carantină fitosanitară (BPPCF) Consilier superior BPPCF Consilier superior BPPCF	07.10.24 07.10.24 07.10.2024	17
Participat la actualizare	Mirela Cean Aurelian Coman	Șef serviciu entomologie Șef serviciu fitopatologie	07.10.24 07.10.24	
Verificat	Elena Izadi	Șef birou BPPCF	07.10.24	
Avizat	Paulina Gabor	Director Direcția Fitosanitară	07.10.24	
	Filofteia Manole	Director Laboratorul Național Fitosanitar	07.10.2024	
	Ramona- Ionela Nichifor	Director general adjunct	07.10.2024	
Aprobat	Romeo Șoldea	Director general Autoritatea Națională Fitosanitară	07.10.2024	

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17 04.10.2024
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Pag. 3/ 54

CUPRINS

Obiectiv

Generalități

Capitolul 1. Relația oficiilor fitosanitare județene cu producătorii, depozitele, centrele de expediere, importatorii și alte persoane implicate în producerea și/sau comercializarea cartofului

1.1 Înregistrarea producătorilor de cartof pentru sămânță și consum

1.2 Obligațiile oficiilor fitosanitare privind informarea și distribuirea informațiilor

1.2.1 În cazul monitorizării producției autohtone și circulației intracomunitare

1.2.2 În cazul importului

1.2.3 În cazul exportului

Capitolul 2. Monitorizarea producției autohtone

2.1. Ponderea culturii cartofului în România

2.2. Monitorizarea culturii cartofului pentru depistarea organismelor dăunătoare

2.2.1. Organismele dăunătoare reglementate non-carantină pentru Uniune (ORNC)

Dickeya Samson *et al.* spp., *Pectobacterium* Waldee emend. Hauben *et al.* spp.

Candidatus Liberibacter solanacearum Liefting *et al.*

Candidatus Phytoplasma solani Quaglino *et al.*

Ditylenchus destructor

Thanatephorus cucumeris (A.B. Frank) Donk

Spongospora subterranea (Wallr.) Lagerh.

Leaf roll virus

Potato spindle tuber viroid (PSTVd)

2.2.2. Organismele dăunătoare de carantină

Globodera pallida și *Globodera rostochiensis*

Meloidogyne chitwoodi, *Meloidogyne fallax*, *Meloidogyne enterolobii* și *Nacobbus aberrans*

Synchytrium endobioticum

Clavibacter sepedonicus, *Ralstonia solanacearum*, *Ralstonia pseudosolanacearum*

Tecia solanivora

2.2.3. Organisme dăunătoare pentru care sunt prevăzute măsuri de urgență

Epitrix spp.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 4/ 54

Capitolul 3. Organizarea monitorizării pentru a determina prezența sau distribuția organismelor dăunătoare care afectează cultura cartofului

3.1. *Globodera pallida* și *Globodera rostochiensis*

3.2. *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax*, *Meloidogyne enterolobii* și *Nacobbus aberrans*

3.3. *Synchytrium endobioticum*

3.4. *Clavibacter sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum*, *Ralstonia pseudosolanacearum*

3.5. Monitorizarea cartofului pentru sămânță

3.5.1. Prelevarea și expedierea probelor

3.5.2. Analiza probelor, circuitul informației

3.6. Activitățile specificate efectuate de instituții academice, instituții de cercetare sau operatori profesioniști, legate de testarea oficială, de scopurile științifice sau educaționale, de teste, de selecții de soiuri sau de reproducere, care implică introducerea, circulația, deținerea, multiplicarea sau utilizarea pe teritoriul României/Uniunii și în zonele protejate ale acesteia, a oricărui material specificat.

3.7. Monitorizarea cartofului pentru consum/industrializare

3.8. Monitorizarea râurilor și a apelor reziduale

3.8.1. Evaluarea riscului fitosanitar

3.8.2. Monitorizarea buruienii *Solanum dulcamara*

3.8.3. Monitorizarea apelor de suprafață

3.8.4. Monitorizarea apelor reziduale din industria de prelucrare a cartofului

3.8.5. Monitorizarea altor plante gazdă

3.9. Gestionarea cazurilor pozitive de *Clavibacter sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum*, *Ralstonia pseudosolanacearum*

3.10. Concluzia controalelor oficiale

Capitolul 4. Gestiunea realizată de Inspectoratele Teritoriale pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor, după caz

4.1. Gestiunea realizată împreună cu inspectoratele teritoriale pentru calitatea semințelor și materialului săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor

Capitolul 5. Monitorizarea circulației intracomunitare, importului și exportului

5.1. Prelevarea, ambalarea și transmiterea probelor la laborator

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	04.10.2024
		Pag. 5/ 54

5.2. Gestionarea loturilor contaminate și probabil contaminate

5.3. Reguli privind exportul

5.4. Raportarea informațiilor

Capitolul 6. Anexe

I. Model etichetă

II. Situația privind numărul producătorilor (cartof consum și sămânță) profesioniști înregistrați

III. Situația națională a suprafețelor cultivate cu cartof (date 2024)

IVa. Lista județelor arondate laboratoarelor care efectuează analize pentru depistarea nematozilor cu chiști *Globodera* spp., 2024-2025.

IVb. Calendarul de expediere a probelor de sol pentru *Globodera* spp., 2024-2025.

V. Tabel privind suprafețele infestate și carantinate pentru *Globodera pallida*, *Globodera rostochiensis*.

VI. Fișă de descriere a modalităților de prelevare a probelor de sol în parcele pentru *Globodera rostochiensis* și *Globodera pallida* (nematozii cu chiști ai cartofului).

VII. Fișă de prelevare probe de sol pentru analiza organismelor dăunătoare *Globodera rostochiensis* și *Globodera pallida*.

VIII. Cerere de analiză pentru *Globodera pallida*, *Globodera rostochiensis* (CG).

IX. Cerere de analiză pentru organisme dăunătoare la cartof (CC).

X. Tabel privind suprafețele infestate cu *Synchytrium endobioticum*.

XIa. Situația privind numărul probelor planificate a fi prelevate și expediate pentru analize bacteriologice la Laboratorul Național Fitosanitar, campania 2024 – 2025.

XIb. Situația privind numărul probelor planificate a fi prelevate și expediate pentru analize bacteriologice la Laboratorul Bacău, campania 2024-2025

XIIa. Calendarul de expediere a probelor de cartof sămânță la Laboratorul Național Fitosanitar.

XIIb. Calendarul de expediere a probelor cartof consum la Laboratorul Național Fitosanitar.

XIIc. Calendarul de expediere a probelor cartof consum la Laboratorul de bacteriologie Bacău

XIII. Fișă de prelevare de tuberculi/plante de cartof.

XIV. Fișă de semnalare a prezenței industriei de prelucrare a cartofului.

XV. Fișă de sinteză la nivel județean a suprafețelor cu cartof irigate .

XVI. Instrucțiuni privind prelevarea plantei gazdă *Solanum dulcamara*.

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	04.10.2024
		Pag. 6/ 54

XVII. Prelevarea probelor de apă pentru detecția bacteriei *Ralstonia solanacearum* și *Ralstonia pseudosolanacearum*

XVIII. Raport final de inspecție pentru o partidă de cartofi pentru sămânță.

XIX. Fișa prelevare probe tuberculi de cartof din circulația intracomunitară.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 7/ 54

Obiectiv: Monitorizarea fitosanitară a cartofului în campania agricolă 2024-2025 din producția autohtonă sau circulație intracomunitară destinat plantării, consumului sau industrializării și importul de cartof pentru consum, în vederea depistării organismelor dăunătoare specifice culturii cartofului: organisme dăunătoare de carantină pentru Uniune, organisme reglementate care nu sunt de carantină (ORNC) și organisme pentru care sunt prevăzute măsuri de urgență. De asemenea, programul vizează și controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate în vederea realizării exportului.

Bază legală:

- **Ordonanța Guvernului nr. 136/2000** privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantina dăunătoare plantelor sau produselor vegetale în România, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2016/2031** privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2019/2072** de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/2031 în ceea ce privește măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2017/625** privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2019/1013** privind notificarea prealabilă a transporturilor de anumite categorii de animale și de mărfuri care intră în Uniune;
- **Regulamentul (UE) 2019/1715** de stabilire a normelor privind funcționarea sistemului de gestionare a informațiilor pentru controalele oficiale și a componentelor sistemice ale acestuia („Regulamentul IMSOC”), cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 2019/2130** de instituire a unor norme detaliate privind operațiunile care trebuie efectuate în timpul și în urma controalelor documentare, de identitate și fizice asupra animalelor și bunurilor care fac obiectul controalelor oficiale la posturile de inspecție la frontieră;
- **Regulamentul (UE) 2020/1770** privind tipurile și speciile de plante destinate plantării care nu sunt scutite de cerința privind codul de trasabilitate pentru pașapoartele fitosanitare în temeiul Regulamentului (UE) 2016/2031 și de abrogare a Directivei 92/105/CEE a Comisiei;
- **Regulamentul (UE) 2021/2069** de modificare a anexei VI la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/2072 în ceea ce privește introducerea în Uniune a cartofilor pentru consum din Bosnia și Herțegovina, Muntenegru și Serbia și de abrogare a Deciziilor de punere în aplicare 2012/219/UE și (UE) 2015/1199.
- **Regulamentul (UE) 2022/1194** de stabilire a unor măsuri de eradicare și prevenire a răspândirii *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann & Kotthoff 1914) Nouiou et al. 2018.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024 Pag. 8/ 54	

- **Regulamentul (UE) 2022/1193** de stabilire a unor măsuri de eradicare și prevenire a răspândirii *Ralstonia solanacearum* (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996 emend. Safni et al. 2014.
- **Regulamentul (UE) 2022/1192** de instituire a unor măsuri de eradicare și de prevenire a răspândirii *Globodera pallida* (Stone) Behrens și *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens.
- **Regulamentul (UE) 2022/1195** de instituire a unor măsuri de eradicare și de prevenire a răspândirii *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival.
- **Regulamentul (UE) 2024/2382** de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/1195 în ceea ce privește modelul pentru anchetele privind *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival, desemnarea siturilor de producție infestate și revocarea măsurilor în zonele infestate.
- **Regulamentul (UE) 2019/829** de completare a Regulamentului (UE) 2016/2031 al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, de autorizare a statelor membre să prevadă derogări temporare în scopuri de testare oficială, științifice sau educaționale, pentru teste, selecții de soiuri sau reproducere.
- **Decizia 2008/86/CE** privind modificarea apendicelor anexei 4 din Decizia nr. 1/2008 a comitetului mixt pentru agricultura constituit prin acordul dintre Comunitatea Europeană și Confederația Elvetiană privind comerțul cu agricole;
- **Decizia 2012/270/CE** privind măsurile de urgență pentru prevenirea introducerii și răspândirii în Uniune a speciilor *Epitrix cucumeris*, *Epitrix papa*, *Epitrix subcrinita* și *Epitrix tuberis*, cu modificările ulterioare;
- **Decizia 2011/787/CE** de autorizare a statelor membre în vederea adoptării provizorii a unor măsuri urgente împotriva răspândirii *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. provenind din Egipt;
- **Standard OEPP PM 3/59 (3) *Synchytrium endobioticum***: decarantinarea suprafețelor infestate;
- **Instrucțiuni de prelevare a probelor de plante, produse vegetale și alte obiecte conexe**, elaborate de Laboratorul Național Fitosanitar.

Generalități

Cultura cartofului în România/Uniune prezintă riscul de a fi infectată/infestată de organisme dăunătoare de carantină, organisme reglementate care nu sunt de carantină (ORNC) și din acest motiv, este supusă unei atente monitorizări fitosanitare, pentru a asigura depistarea timpurie a organismelor dăunătoare specificate în regulamentele și deciziile Uniunii. Programul de monitorizare trebuie să fie adaptat la categoria de cultură (sămânță, consum și industrializare), pentru a garanta că inspecțiile vizuale, prelevarea de probe și testarea au loc în momentul cel mai potrivit și în cele mai adecvate condiții pentru fiecare categorie.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 9/ 54

Organismele dăunătoare care fac obiectul monitorizării culturii cartofului, sunt următoarele:

- **Bacterii:** *Clavibacter sepedonicus* (*C. sepedonicus*), *Ralstonia solanacearum* (*R. solanacearum*) și *Ralstonia pseudosolanacearum* (*R. pseudosolanacearum*);
- **Nematozi:** *Globodera pallida* și *Globodera rostochiensis* (*G. pallida* și *G. rostochiensis*), *Meloidogyne chitwoodi* și *Meloidogyne fallax* (*M. chitwoodi* și *M. fallax*), *Nacobbus aberrans* (*N. aberrans*), ORNC - *Ditylenchus destructor* (*D. destructor*);
- **Ciuperci:** *Synchytrium endobioticum* (*S. endobioticum*), ORNC- *Thanatephorus cucumeris* și *Spongospora subterranea*;
- **Virusuri și organisme similare:** Candidatus *Phytoplasma solani*, Potato spindle tuber viroid (PSTVd) – organisme prezente în Europa (ORNC).
- **Insecte:** *Epitrix cucumeris*, *Epitrix papa*, *Epitrix subcrinita* și *Epitrix tuberis*, *Tecia solanivora*.

Până în acest moment, următoarele organisme sunt cunoscute ca nefiind prezente în România: *Thanatephorus cucumeris*, *Spongospora subterranea*, Candidatus *Phytoplasma solani*, Leaf roll virus, *Tecia solanivora*, *Epitrix cucumeris*, *Epitrix papa*, *Epitrix subcrinita* și *Epitrix tuberis*, *M. chitwoodi*, *M. fallax* și *M. enterolobii*, *Nacobbus aberrans*. Prezentul program de monitorizare contribuie la demonstrarea acestui statut, precum și la stabilirea ariei de răspândire pentru următoarele organisme: *C. sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum*, *S. endobioticum*, *G. pallida*, *G. rostochiensis*, *Ditylenchus destructor*.

Potato spindle tuber viroid (PSTVd) a fost depistat în România, dar nu la cultura cartofului. Se monitorizează cartoful pentru sămânță, consum și prelucrare industrială.

Monitorizarea culturii cartofului și rezultatele care trebuie raportate, se referă la:

- recolta anului 2024,
- circulația intracomunitară efectuată în perioada 1 ianuarie 2024–31 decembrie 2024,
- importurile efectuate în perioada 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2024 și
- probele de sol analizate în perioada 1 septembrie 2024-1 aprilie 2025, aferente suprafețelor care vor fi plantate în primăvara anului 2025.

Capitolul 1. Relația oficiilor fitosanitare județene cu producătorii, depozitele colective, centrele de expediere/exportatorii, importatorii și alte persoane care produc și/sau comercializează cartof

1.1. Înregistrarea producătorilor de cartof pentru sămânță și consum

Conform prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2016/2031 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, toți producătorii de cartof pentru sămânță, consum și industrializare trebuie să fie înregistrați la OFJ cu un număr de înregistrare oficial care să permită identificarea lor, demonstrând în acest fel conformitatea cu legislația specifică și asigurarea trasabilității. Procedura înregistrării este prevăzută la art. 66 al aceluiași regulament.

Conform cerințelor speciale pentru deplasarea pe teritoriul României/Uniunii Europene, tuberculi de cartof pentru sămânță trebuie să îndeplinească cerințele menționate la pct. 5-10 din Anexa VIII

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 10/ 54

din Regulamentul (UE) 2019/2072 de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/2031.

De asemenea, conform art. 8 - Măsuri temporare privind circulația tuberculilor plantelor specificate provenind dintr-o zonă puternic infectată din Regulamentul (UE) 2022/1194, tuberculii de cartof pentru consum (pct. 11 din Anexa VIII la Regulamentul (UE) 2019/2072) în momentul expedierii pe teritoriul României/Uniunii Europene, trebuie să îndeplinescă următoarele două condiții:

- a) să fie însoțiți de un pașaport fitosanitar (**Anexa I**);
- b) să provină dintr-un loc de producție înregistrat și supravegheat de oficiul fitosanitar și recunoscut oficial ca fiind indemn de organismul dăunător specificat (*Clavibacter sepedonicus*); sau au fost declarați indemni de organismul dăunător specificat pe baza prelevării de probe și a testării efectuate în conformitate cu anexa I la Regulamentul (UE) 2022/1194.

Conform legislației și procedurii privind înregistrarea operatorilor profesioniști în Registrul oficial și emiterea pașaportului fitosanitar pentru plante, produse vegetale și alte obiecte (PS DF 01) se înregistrează:

- producătorii de cartof pentru sămânță;
- producătorii de cartof pentru consum (suprafața totală minimă de 0,5 ha indiferent de numărul parcelelor) și industrializare;
- importatorii și alte persoane care comercializează cartof;
- depozitele colective sau centrele de expediere din zonele de producție, după caz.

Situația privind numărul producătorilor profesioniști înregistrați pentru producerea de cartof pentru sămânță și consum se regăsește în **Anexa II**, completată conform datelor transmise de OFJ până la 1 iulie a fiecărui an.

1.2. Obligațiile oficiilor fitosanitare județene

1.2.1. În cazul monitorizării producției autohtone și circulației intracomunitare

Inspectorii fitosanitari oficiali din cadrul oficiilor fitosanitare județene vor disemina părților responsabile informații privind măsurile fitosanitare care trebuie respectate, noutățile programului de monitorizare și riscurile care decurg din nerespectarea reglementărilor fitosanitare în domeniu prin aplicarea de sancțiuni. Părțile responsabile sunt:

- producătorii de cartof pentru sămânță și consum;
- depozitele colective, centrele de expediere;
- operatorii economici și alte persoane care comercializează/importă cartof în România sau Uniune, inclusiv exportatorii.

În acest sens:

- vor fi afișate la sediul oficiului fitosanitar județean, exigențele care trebuie îndeplinite de producătorii de cartof, centrele de expediere sau depozitele colective, precum și consecințele nerespectării acestor exigențe;
- vor fi distribuite documente de informare (fișe fitosanitare, regulamentele relevante etc.) destinate producătorilor de cartof și altor părți implicate (depozite, centre de expediere, alte persoane care sunt implicate în producerea și/sau comercializarea cartofului etc.);

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 11/ 54

- ***Campaniile de informare vor fi planificate pe baza unui calendar care va fi transmis Direcției Fitosanitare.***

În acest scop, inspectorii fitosanitari oficiali în perioada noiembrie 2024-martie 2025 vor organiza campanii de informare cu producătorii (persoane fizice și juridice), proprietarii de depozite, alte persoane care comercializează cartof, după cum urmează:

- minim 4 instruirii pentru județele care au suprafața totală cultivată cu cartof pentru sămânță și consum cuprinsă între 0- 500 ha;
- minim 8 instruirii pentru județele care au suprafața totală cultivată cu cartof pentru sămânță și consum cuprinsă între 501- 2.000 ha;
- minim 12 instruirii pentru județele care au suprafața totală cultivată cu cartof pentru sămânță și cartof consum > 2.000 ha. La aceste instruirii trebuie să participe și producători neînregistrați, care produc cartof pentru consumul propriu.

Participanții la instruirii vor fi selectați în funcție de specificul județului (de ex. un județ poate organiza o instruire numai pentru persoanele care achiziționează cartof din circulație intracomunitară, dacă în acel județ numărul operatorilor economici este mare).

Obligatoriu se va avea în vedere ca min. 75% din producătorii județului care cultivă cartof pe suprafețe mici și care nu sunt neînregistrați să fie instruiți.

1.2.2. În cazul importului tuberculii de cartof pentru consum trebuie să îndeplinească cerințele speciale prevăzute în deciziile și regulamentele prin care Comisia a autorizat statele membre să prevadă derogări de la interdicția prevăzută la pct. 17 a Anexei VI din Regulamentul (UE) 2019/2072 de stabilire a unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/2031 și care se regăsesc la unul dintre codurile tarifare menționate.

1.2.3. În cazul exportului tuberculii de cartof trebuie să îndeplinească cerințele speciale impuse de țara importatoare.

Capitolul 2. Monitorizarea producției autohtone

2.1. Ponderea culturii cartofului în România

Situația națională a suprafețelor cultivate cu cartof (sămânță, consum sau industrializare) la nivel de județ, este prezentată în **Anexa III** și este redactată în baza datelor transmise de OFJ-uri până la data de 1 iulie a fiecărui an.

Cartoful pentru sămânță este produs în județele: Bacău, Brașov, Covasna, Harghita, Iași, Neamț, Sibiu și Suceava, iar cartoful pentru consum este produs în toate județele, cu o pondere mai mare în centrul și în nordul țării.

2.2. Monitorizarea culturii cartofului pentru depistarea organismelor dăunătoare

2.2.1. Organismele dăunătoare reglementate non-carantină pentru Uniune (ORNC) sunt listate în Partea G a Anexei IV la Regulamentul (UE) 2019/2072 sunt monitorizate la cultura de cartof pentru sămânță, în scopul prevenirii prezenței acestora, iar în situația în care se observă simptome specifice, se prelează probe pentru analize de laborator.

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	04.10.2024
		Pag. 12/ 54

Măsurile de prevenire a prezenței ORNC pe cartofii pentru sămânță se regăsesc în Partea F a Anexei V din Regulamentul (UE) 2019/2072, iar controalele oficiale sunt efectuate pentru a se asigura că sunt îndeplinite cerințele în ceea ce privește ORNC-urile:

Dickeya Samson *et al.* spp., *Pectobacterium* Waldee emend. Hauben *et al.* spp. (răia neagră)
Candidatus Liberibacter solanacearum Liefting *et al.*
Candidatus Phytoplasma solani Quaglino *et al.*
Ditylenchus destructor (nematodul cartofului)
Thanatephorus cucumeris (A.B. Frank) Donk (rizoctonioza)
Spongospora subterranea (Wallr.) Lagerh. (răia făinoasă)
Leaf roll virus (mozaicul frunzelor de cartof)
Potato spindle tuber viroid (PSTVd) (virusul tuberculilor fusiformi)

Monitorizarea generală a organismelor dăunătoare sus menționate se efectuează prin inspecții vizuale în perioada de vegetație pentru depistarea simptomelor sau la recoltarea tuberculilor. Pe parcelele cultivate cu **cartof pentru sămânță** trebuie efectuate cel puțin două inspecții:

- inspecție în perioada de vegetație;
- și
- inspecție obligatorie la recoltarea tuberculilor în vederea prelevării probelor din categoriile biologice superioare, pentru stabilirea prezenței/absenței.

Clarificări:

Pentru **cartoful pentru sămânță** din producția autohtonă și din circulația intracomunitară (Cap. 5) se examinează vizual și se prelevează probe dacă prezintă simptome specifice ORNC-urilor sus-menționate, excepție *Ditylenchus destructor* (prezentat la Cap. 3.2.). Probele expediate la LNF vor fi constituite din tuberculi cu simptome (minim 15- 20 tuberculi) sau plante (minimum o plantă cu simptome); se acceptă și un număr mai mic de tuberculi în situațiile în care nu sunt suficienți tuberculi infestați/ infectați. Probele vor fi însoțite de cererea de analiză (Anexa IX).

Pentru **cartoful pentru consum** se face o singură inspecție în perioada de vegetație, iar în cazul observării simptomelor sau suspiciunilor, se prelevează probe (minimum o plantă cu simptom) care vor fi expediate la LNF pentru analiză.

Pentru fiecare inspecție se completează formularul **Raport de control** (Cod F6 PS DF 01) prezentat în Procedura privind înregistrarea operatorilor profesioniști în registrul oficial și emiterea pașaportului fitosanitar pentru plante, produse vegetale și alte obiecte, link: https://anfd.ro/central/carantina/proceduri/procedura_inregistrare_operatori_v2.pdf Pentru depistarea simptomelor specifice produse de organisme specificate veți utiliza fișele fitosanitare redactate de LNF în acest scop.

2.2.2. Organismele dăunătoare de carantină, altele decât bacteriile sunt listate în Anexa II la Regulamentul (UE) 2019/2072, după cum urmează:

Partea A a căror prezență nu este cunoscută pe teritoriul Uniunii:

- *Ralstonia pseudosolanacearum* Safni *et al.*,
- *Meloidogyne enterolobii* Yang & Eisenback,
- *Nacobbus aberrans* (Thorne) Thorne și Allen.

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 13/ 54

Partea B a căror prezență este cunoscută pe teritoriul Uniunii:

- bacterii: *Clavibacter sepedonicus* (Spieckermann și Kottho) Nouiou et al. și *Ralstonia solanacearum* (Smith) Yabuuchi et al. Emend. Safni et al.,
- ciuperci: *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Percival,
- nematozi: *Globodera pallida* (Stone) Behrens, *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens, *Meloidogyne chitwoodi* Golden et al., *Meloidogyne fallax* Karssen,
- insecte: *Tecia solanivora* (molie cartofului din Guatemala).

Dacă în urma analizelor de laborator se confirmă prezența organismului dăunător de carantină, tuberculi respectivi se interzic la plantare.

2.2.3. Organisme dăunătoare pentru care sunt prevăzute măsuri de urgență: *Epitrix* spp.

Sunt vizate următoarele specii: *Epitrix cucumeris*, *Epitrix papa*, *Epitrix subcrinita* și *Epitrix tuberis*. Inspecțiile pentru depistarea prezenței dăunătorilor se fac în principal la cartoful pentru sămânță și consum, dar și la alte plante gazdă: *Chenopodium* sp., *Datura stramonium*, *Solanum nigrum*, *Solanum triflorum*, *Solanum lycopersicum*, *Solanum melongena* (vezi fișa fitosanitară pentru *Epitrix* spp.). În caz de suspiciune, proba prelevată (plante cu simptom, inclusiv rădăcini, tuberculi și sol aderent) va fi expediată la LNF pentru analiză. Pentru fiecare inspecție se va completa Raportul de control (RC).

Ca urmare a activității de monitorizare a teritoriului în cazul unui rezultat pozitiv, inspectorul fitosanitar oficial va demarca o zonă infestată și una tampon conform prevederilor art. 5 anexa II secțiunea 1 și aplică măsurile prevăzute în anexa II secțiunea 2 din Decizia 270/2012/UE, cu modificările ulterioare.

Capitolul 3. Organizarea anchetelor de depistare și de monitorizare pentru a determina prezența sau distribuția organismelor dăunătoare

3.1. *Globodera pallida* și *Globodera rostochiensis* (nematozii cu chiști)

Probele de sol prelevate de inspectorii oficiali fitosanitari sunt analizate în cadrul celor 2 laboratoare regionale de nematologie de la Suceava și Brașov și de Laboratorul Național Fitosanitar, care efectuează și analizele de confirmare oficială pentru *G. pallida* și *G. rostochiensis*, depistate de laboratoarele regionale.

Repartizarea județelor la laboratoarele arondate și calendarul expedierii probelor de sol la acestea este prezentată în **Anexa IVa**, respectiv **Anexa IVb**.

Locuri de producție vizate

Se monitorizează:

- locurilor de producție în care urmează să fie plantați sau depozitați cartofi destinați plantării sau plantele enumerate la pct. 1 din anexa I la Regulamentul (UE) 2022/1192, destinate producției de plante destinate plantării;
 - locurile de producție în care plantele enumerate la pct. 2 și 3 din anexa I la Regulamentul (UE) 2022/1192 destinate producției de plante destinate plantării, urmează să fie plantate sau depozitate.
- În ambele situații, prelevarea și testarea probelor se face conform anexei III la Regulamentul (UE) 2022/1192. Astfel, se monitorizează:

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 14/ 54

- toate locurile de producție pe care se cultivă și depozitează **cartof pentru sămânță în 2025**.
Prelevările de sol se vor realiza obligatoriu înainte de plantare sau depozitare, iar analizele de laborator se vor efectua în perioada septembrie 2024-martie 2025.

- locurile de producție pe care se va cultiva **cartof pentru consum**.

În perioada 2024- 2025 vor fi prelevate probe de sol de pe cel puțin 0,5% din suprafețele cultivate cu cartof pentru consum din fiecare județ, **înainte de plantare**, fiecare județ organizându-și propriul plan de prelevare de probe, astfel încât să acopere cât mai bine toate zonele unde se cultivă cartoful pentru consum.

Rezultatele analizelor de laborator prelevate la cartoful pentru **sămânță** și consum vor fi transmise Direcției Fitosanitare până la data de **10 aprilie 2025, pentru perioada precedentă de 12 luni**.

De asemenea, prelevări de probe de sol se pot realiza și:

- în timpul perioadei de vegetație atunci când se observă simptome, după examinarea vizuală a rădăcinilor,
sau
- după recoltare.
- parcelele pe care urmează să se planteze sau depoziteze:
 - plante-gazdă cu rădăcini: *Solanum lycopersicum* L., *Solanum melongena* L. destinate producerii de material de plantare;
 - alte plante cu rădăcini: *Allium porrum* L., *Asparagus officinalis* L., *Beta vulgaris* L., *Brassica* spp., *Capsicum* spp., *Fragaria* L., destinate producerii de material de plantare;
 - bulbi, tuberculi și rizomi destinați plantării (de la consumatorii implicați profesional) de: *Allium porrum*, *Allium cepa*, *Dahlia* spp., *Gladiolus* spp., *Hyacinthus* spp., *Iris* spp., *Lilium* spp., *Narcissus* L., *Tulipa* L.

Pentru parcelele infestate și carantinate (**Anexa V**), oficiile fitosanitare județene vor transmite în scris Direcției Fitosanitare, propuneri privind decarantinarea. **Termenul limită de transmitere a propunerilor pentru decarantinare este 31 octombrie 2024.**

Prelevarea probelor de sol pentru revocarea măsurilor oficiale se va face numai pentru parcelele carantinate de cel puțin **6 ani**.

Perioada de 6 ani pentru carantinare poate fi redusă la minim 3 ani în cazul în care au fost puse în aplicare măsuri de control eficiente și aprobate oficial așa cum sunt prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2022/1192.

Modalități de prelevare a probelor de sol

Cantitatea de sol prelevată: 1500 ml (aprox. 2 kg) de pe parcelele pe care urmează să se planteze și depoziteze:

- cartof pentru sămânță**, o probă de sol pentru o suprafață de 1 ha, de la o adâncime de aproximativ 10 cm.
- plante de *Capsicum* spp., *Solanum lycopersicum*, *Solanum melongena*, destinate producerii de material de plantare;**

- **plante de** *Allium porrum* L., *Asparagus officinalis* L., *Beta vulgaris* L., *Brassica* spp., *Fragaria* L., **destinate producerii de material de plantare;**
- **bulbi, tuberculi și rizomi destinați plantării (de la consumatorii implicați profesional) de** *Allium porrum*, *Allium cepa*, *Dahlia* spp., *Gladiolus*, *Hyacinthus* spp., *Iris* spp., *Lilium* spp., *Narcissus* L., *Tulipa* L.
- **de pe parcelele care urmează să fie decarantinate.**
 - 400 ml (500 g)/ha de pe parcelele:
- pe care urmează să se planteze **cartof pentru consum** sau
- cultivate cu cartof consum, în perioada de vegetație, dacă se observă simptome
- după recoltare

Modalitățile practice de prelevare a probelor de sol sunt prezentate în **Anexa VI**.

Nu vor fi acceptate pentru analiză probele care depășesc cantitatea menționată (1500 ml sau 400 ml, în funcție de plantele care urmează a fi plantate sau depozitate).

Cantitățile de sol prelevate în cadrul controalelor oficiale pot avea rate reduse față de dimensiunea standard de prelevare (1500 ml și 400 ml), dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la pct. 3, 4, 5 și 6 din Anexa III a Regulamentului (UE) 2022/1192.

Formulare și codificare

Fișa de prelevare probe de sol pentru analiza nematozilor cu chiști ai cartofului *Globodera* spp. (**Anexa VII**), se completează pentru toate probele prelevate de pe o parcelă.

Pentru toate documentele utilizate în activitatea de carantină fitosanitară, toți inspectorii fitosanitari oficiali care lucrează în domeniu vor primi un număr începând cu 1, iar acest număr se va utiliza în mod sistematic în codificarea acestor documente.

Codificarea fișei de inspecție: ZZ/XX/00/A1/001

- ZZ reprezintă natura documentului – pentru fișa de prelevare probe sol pentru analiza nematozilor cu chiști ai cartofului *Globodera*, este « FG »
- XX reprezintă codul județului (codul automobilistic)
- 00 este anul în care se trimite proba (ex.: 24)
- A1 este numărul intern al serviciului fitosanitar/numărul inspectorului
- 001 este numărul de ordine cronologică al documentului

Exemplu: FG/SV/24/T1/001

FG = Fișa de prelevare probe sol pentru analiza nematozilor cu chiști ai cartofului *Globodera*

SV = județul Suceava

Anul 2024

T= oficiu fitosanitar

1= numărul inspectorului

001= grup probe nr. 1

Codificarea probelor: ZZ/XX/00/T1/001

- ZZ reprezintă tipul de cerere utilizat (cerere de analiză *Globodera* - CG, cerere de analiză cartof – CC)
- XX reprezintă codul județului (codul automobilistic)

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 16/ 54

- 00 este anul în care se trimite proba

- T1 este numărul inspectorului

- 001 este numărul de ordine al probei

Pentru transmiterea probelor la laborator se utilizează cererea de analiză (cod CG) pentru *Globodera* spp. (**Anexa VIII**).

Atunci când se prelevează mai multe probe de pe aceeași parcelă, acestea vor forma un grup. Mai multe probe care corespund aceluiași grup vor fi trecute pe aceeași cerere de analiză.

Exemplu: CG/SV/24/T1/001-1

CG= Cerere de analiză pentru *Globodera* spp.

SV=Județul Suceava

24 = anul în care se trimite proba

T= oficiu fitosanitar

1= numărul inspectorului

001= grup probe nr.1

1= numărul secvențial în cadrul grupului de probe

3.2. *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax* *Meloidogyne enterolobii* și *Nacobbus aberrans* (nematozii galicoli) și *Ditylenchus destructor*

- analize tuberculi

Prelevarea probelor se va efectua după lotizarea cartofului pentru sămânță, odată cu solicitarea certificării oficiale prin depunerea declarației oficiale de certificare a loturilor la sediul ITCSMS. ITCSMS în momentul primirii declarației de certificare va notifica oficiul fitosanitar județean în vederea prelevării probelor pentru *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax*, *Meloidogyne enterolobii* și *Nacobbus aberrans*. Fiecare probă prelevată de inspectorii oficiali fitosanitari va fi constituită din 40 de tuberculi/lot și va fi expediată la Laboratorul Național Fitosanitar, însoțită de cererea de analiză cod CC. Pe cererea de analiză (Cod CC) pe lângă nematozii galicoli se va solicita efectuarea analizei și pentru *D. destructor*.

- analize sol

Prelevarea probelor de sol pentru *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax*, *Meloidogyne enterolobii* și *Nacobbus aberrans* se va face la cartoful de sămânță pentru 10% din suprafața cultivată, conform (PM 9/17 (1) EPPO standard on diagnostics *Meloidogyne chitwoodi* and *Meloidogyne fallax*).

Pentru fiecare hectar pe care s-a cultivat cartof pentru sămânță, trebuie prelevată o probă de sol imediat după recoltare, conform unui model tip rețea de 10x20m. Pentru prelevarea probelor se utilizează sonde cu diametrul de 1-2 cm. Fiecare priză trebuie să conțină aproximativ 40 g sol din primii 25 cm de la suprafața solului.

Conform grilei, de pe 1 ha se vor preleva mai multe prize de sol care vor constitui proba totală finală în greutate de 2.000 g.

Cantitatea rezultată (2.000 g) se amestecă bine și ulterior se prelevează o probă de 200 g, care va fi expediată la LNF în vederea analizării.

În cazul loturilor de cartof pentru sămânță confirmate oficial ca fiind pozitive pentru *D. destructor*, *Meloidogyne chitwoodi*, *Meloidogyne fallax*, *Meloidogyne enterolobii* și *Nacobbus aberrans*, se vor

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
		04.10.2024
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Pag. 17/ 54

aplica măsurile de eradicare descrise în Anexa II -Măsuri și principii de gestionare a riscurilor de dăunători din Regulamentul (UE) 2016/2031, și:

- nu se eliberează:
 - proces-verbal pentru emitere pașaport fitosanitar;
 - pașaport fitosanitar combinat cu o etichetă de certificare (ITCSMS).
- se interzice plantarea cartofilor respectivi ca și cartofi pentru sămânță;
- se interzice plantarea cartofilor pe terenul respectiv;
- se respectă rotația culturii (min. 3 ani).

3.3. *Synchytrium endobioticum* (râia neagră a cartofului)

Monitorizarea se face în mod deosebit la cartoful pentru sămânță și se realizează cu prilejul:

- inspecțiilor în câmp, unde inspectorul va căuta simptomele caracteristice la baza tulpinilor plantelor de cartof sau în depozite la tuberculi (a se vedea fișa fitosanitară *Synchytrium endobioticum*).
- prelevării probelor de tuberculi/manipulării lor în laborator, inspectorii și personalul din laborator vor căuta prezența simptomelor de *Synchytrium endobioticum*.

Orice plantă sau tubercul de cartof (sămânță sau consum), care prezintă simptome sau suspiciune de simptome, va fi trimisă la LNF pentru analiză.

În cazul unui rezultat pozitiv, inspectorul va carantina parcela respectivă, iar revocarea măsurilor de carantinare se va face conform art. 9 din Regulamentului (UE) 2022/1195 și a anexei IV la acesta, precum și la art. 1 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2024/2382 de modificare a Regulamentului (UE) 2022/1195 privind modelul pentru anchetele privind *Synchytrium endobioticum* (Schilbersky) Percival, desemnarea locurilor de producție infestate și revocarea măsurilor în zonele infestate.

Măsuri în caz de focar

În această situație se aplică măsurile de eradicare prevăzute la art. 6 a Regulamentului (UE) 2022/1195. Suprafețele infectate cu *Synchytrium endobioticum* și carantinate la nivel național se regăsesc în **Anexa X**.

Decarantinarea suprafețelor se poate realiza:

- total după o perioadă de 20 sau 50 de ani în condițiile prevăzute la pct. 1 din Anexa IV a Regulamentului (UE) 2022/1195;
- parțial, după o perioadă de cel puțin 10 ani de la ultima depistare a *S. endobioticum*, în conformitate cu prevederile pct. 2 din Anexa IV a Regulamentului (UE) 2022/1195.

Prelevarea probelor de sol în vederea efectuării testelor biologice utilizate pentru decarantinarea suprafețelor infestate cu *Synchytrium endobioticum*:

- zona propusă pentru decarantinare este divizată în unități de câte 0,33 ha rezultând la un hectar 3 unități de 0,33 ha.
- cu ajutorul sondelor, din fiecare unitate de 0,33 ha se prelevează 60 de subprobe de la o adâncime
 - de 20 cm, repartizate uniform pe întreaga zonă, care se amestecă bine, rezultând o cantitate finală de 20 kg sol/ unitatea de 0,33 ha. Fiind 3 unități la ha vor rezulta 3 probe de 20 kg de sol pe hectar care se vor expedia la LNF. Probele vor fi examinate în laborator conform

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	04.10.2024
		Pag. 18/ 54

Standardului OEPP PM 3/59 (3) *Synchytrium endobioticum*: decarantinarea suprafețelor infestate.

3.4. *Clavibacter sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum*, *Ralstonia pseudosolanacearum* (monitorizarea bacteriilor de carantină)

Suprafețele cultivate cu:

- cartof pentru sămânță vor fi monitorizate în proporție de 100%.
- cartof pentru consum aferente producătorilor înregistrați (suprafața totală >0,5 ha indiferent de numărul parcelelor) vor fi monitorizate în proporție de 100%,
- cartof pentru consum aferente producătorilor mici neînregistrați vor fi monitorizate în proporție de peste 50%;
- cartof pentru industrializare vor fi monitorizate în proporție de 50%.

Probele de cartof timpuriu vor fi expediate imediat după recoltare.

Se pot efectua inspecții în timpul perioadei de vegetație pentru depistarea eventualelor simptome sau suspiciuni, însă conform experienței de până acum și diferitelor surse bibliografice simptomele produse de *C. sepedonicus* devin evidente doar la sfârșitul perioadei de vegetație și pot fi confundate cu simptomele produse de secetă sau alte organisme. Astfel, se recomandă efectuarea inspecțiilor pentru detecția bacteriilor de carantină la recoltarea tuberculilor de cartof (în câmp) sau în depozit.

În cazul observării simptomelor se vor preleva imediat probe și se vor expedia pentru analiză la Laboratorul Național Fitosanitar sau laboratorul regional de bacteriologie Bacău.

In baza informațiilor transmise prin poșta electronică, până la data de 10 iulie a fiecărui an de campanie, de oficiile fitosanitare județene, Direcția Fitosanitară, redactează:

- **Anexa II** -Situația cu numărul producătorilor înregistrați care vor cultiva cartof pentru sămânță și cartof pentru consum;
- **Anexa III** -Situația suprafețelor cultivate cu cartof pentru sămânță și consum;
- **Anexa XIa și XIb** - Situația privind numărul probelor planificate a fi prelevate și expediate pentru analize bacteriologice la LNF și Situația privind numărul probelor planificate a fi prelevate și expediate pentru analize bacteriologice la laboratorul de bacteriologie Bacău ;
- **Anexa XIIa și XIIb**- Calendarul expedierii probelor de cartof pentru sămânță la Laboratorul Național Fitosanitar și
- **Anexa XIIc**- Calendarul expedierii probelor de cartof pentru consum la laboratorul de bacteriologie Bacău.

3.5. Monitorizarea cartofului pentru sămânță

3.5.1. Prelevarea și expedierea probelor

În sensul prezentului program, prin *partidă* se înțelege cantitatea totală de cartofi recoltată de pe o parcelă.

Parcela (partidă) se individualizează prin următoarele elemente caracteristice: nr. de identitate generat de sistemul informațional al ITCSMS (ex. 24BV0331, 2024 anul de piață, BV - județul Brașov, 0331-nr. de ordine al declarației de multiplicare), suprafața, soi, categorie biologică și originea cartofului cultivat, nume producător și localitatea unde este situată.

În cadrul monitorizării teritoriului și eliberării pașaportului pentru cartof sămânță se va preleva 1 probă la 0,5 ha. Pentru o parcelă mai mică de 0,5 ha se va preleva o probă.

Pentru o parcelă mai mare de 0,5 ha se iau probe conform exemplului: pentru 0,7 ha- 2 probe (1 probă pentru 0,5 ha și 1 probă pentru 0,2 ha), pentru 2,3 ha-5 probe.

Probele vor fi prelevate obligatoriu:

- în cursul perioadei de vegetație cât mai târziu posibil între desicarea vrejilor și recoltare;
- în timpul depozitării tuberculilor.

Partidele din care au fost prelevate probe sunt consemnate în așteptare până la primirea rezultatelor analizelor de laborator.

Pentru asigurarea trasabilității controlului oficial se va completa pentru fiecare producător o Fișă de prelevare de tuberculi/ plante de cartof (Cod PC) (**Anexa XIII**), care va fi prezentată producătorului în vederea semnării.

Concluzie se va completa și transmite împreună cu probele:

-Cererea de analiză (Cod CG) pentru situațiile în care expediați probe de sol pentru analiza nematozilor cu chiști *Globodera* spp, (**Anexa VIII**),

-Cererea de analiză (Cod CC) pentru situațiile în care expediați probe de cartofi pentru care solicitați efectuarea de analize altele decât pentru nematozii cu chiști *Globodera* spp, (**Anexa IX**).

Fiecare probă trebuie formată din 200 de tuberculi, prelevați la întâmplare dintr-o singură partidă sau tranșă pentru parcelele (partidele) mai mari de 0,5 ha, incluzând tuberculii care prezintă suspiciuni, simptome sau un aspect neobișnuit. Dacă prelevarea se face dintr-o grămadă sau dintr-un siloz, tuberculii vor fi aleși din întreaga cantitate. Se recomandă alegerea tuberculilor de un calibru mic și mediu, pentru limitarea greutateii probelor și a costurilor de transport, dar diametrul tuberculilor **nu trebuie să fie mai mic de 4 cm**.

Ambalarea și expedierea probelor trebuie efectuată astfel încât să se evită amestecul tuberculilor provenind din diferite probe prelevate din diferite partide sau tranșe ale aceleiași partide și prevenirea contaminării încrucișate (o probă care curge și ar putea contamina alți saci). De asemenea, ambalajul trebuie să reziste la transport. Astfel, tuberculii pot fi puși în saci de plasă legați la gură care se introduc apoi în saci din polietilenă (groși și rezistenți) care să asigure etanșeitatea. Pentru protecție, sacul din polietilenă se pune într-un alt sac de plasă, legat la gură. Formularul Cerere de analiză trebuie introdus între sacul de plasă extern și sacul din polietilenă, pentru a putea fi citit.

3.5.2. Analiza probelor, circuitul informației

La recepționarea probelor, laboratorul verifică criteriile de acceptabilitate a probelor. În caz de neconformitate, expeditorul este informat prin e-mail că proba nu poate fi analizată.

Laboratorul Național Fitosanitar, laboratorul regional de bacteriologie Bacău, laboratorul regional de nematologie Brașov și Suceava sunt desemnate pentru analiza probelor prelevate de inspectorii

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024 Pag. 20/ 54	

fitosanitari oficiali, în cadrul programului de monitorizare a organismelor dăunătoare la cartof. Laboratoarele efectuează analizele conform protocoalelor specifice.

Laboratorul Național Fitosanitar prin unitățile tehnice Nematologie, Bacteriologie și Biologie moleculară realizează confirmarea rezultatelor pozitive înregistrate de laboratoarele regionale.

Buletinul de analiză eliberat de LNF sau laboratoarele regionale reprezintă actul oficial pe baza căruia inspectorul fitosanitar va stabili măsurile care trebuie aplicate. Acesta va fi transmis beneficiarului, iar în cazul unui rezultat pozitiv se va transmite o copie și Direcției Fitosanitare.

3.6. Activitățile specificate efectuate de instituții academice, instituții de cercetare sau operatori profesioniști, legate de testarea oficială, de scopurile științifice sau educaționale, de teste, de selecții de soiuri sau de reproducere, care implică introducerea, circulația, deținerea, multiplicarea sau utilizarea pe teritoriul României/Uniunii și în zonele protejate ale acesteia, a oricărui material specificat.

Monitorizarea conformității, precum și măsurile luate în caz de neconformitate în cazul activităților specificate efectuate de instituții academice, instituții de cercetare sau operatori profesioniști, legate de testarea oficială, de scopurile științifice sau educaționale, de teste, de selecții de soiuri sau de reproducere, care implică introducerea, circulația, deținerea, multiplicarea sau utilizarea pe teritoriul României/Uniunii și în zonele protejate ale acesteia, a oricărui material specificat sunt făcute în temeiul art. 8 și 9 al Regulamentului (UE) 2019/829.

Fiecare organizație sau organism de cercetare, inclusiv universitățile de profil care dețin *plante din speciile stolonifere și tuberculifere de Solanum L., sau hibrizii lor, destinate plantării, care sunt stocate în bănci de gene sau colecții genetice* trebuie să fie autorizat de ANF. În acest scop trebuie să transmită la ANF o cerere conform modelului prevăzut în anexa I a Regulamentului menționat mai sus. Conform pct. 3, respectiv pct. 4 din Anexa VIII a Regulamentului (UE) 2019/2072 inspectorii fitosanitari oficiali din cadrul oficiilor fitosanitare trebuie să se asigure că plantele menționate în punctele de mai sus care sunt stocate în bănci de gene sau colecții stoc genetice îndeplinesc exigențele specificate prevăzute la aceste puncte.

În acest sens inspectorii fitosanitari din cadrul oficiilor fitosanitare Brașov, Suceava, Covasna și Harghita, inclusiv județele în care funcționează universități de profil care dețin astfel de materiale, vor întocmi un raport privind varietatea, originea și destinația materialului genetic deținut de institut și stațiunile de cercetare de pe raza județului și se vor asigura că materialul deținut de acestea este folosit pentru multiplicare numai după obținerea autorizării conform Regulamentului (UE) 2019/829. Raportul actualizat va fi transmis ANF până la data de 1 iulie a fiecărui an.

3.7. Monitorizarea cartofului pentru consum/industrializare

Pentru campania 2024-2025, cartoful pentru consum și industrializare este testat pentru a garanta că este liber de bacteriile de carantină prelevându-se probe de la:

- producătorii înregistrați:

- cu suprafețe mari **1 probă la 15 ha,**
- cu suprafețe mai mici de 15 ha - **1 proba de la fiecare producător înregistrat.**

- producătorii neînregistrați:

- se controlează/monitorizează 100% suprafața cultivată în județele unde s-au înregistrat focare de *Clavibacter sepedonicus* în ultimii 2 ani, prelevându-se **1 probă la 15 ha**,
- se controlează/monitorizează 50% din suprafața cultivată în județele în care nu s-au înregistrat focare de *Clavibacter sepedonicus* în ultimii 2 ani, prelevându-se 1 probă la 15 ha.

Analizele se vor efectua de LNF și de laboratorul regional de bacteriologie Bacău.

Probele de cartofi de consum prelevate din fermele care cultivă și cartof pentru sămânță se vor expedia și analiza cu prioritate. Acest lucru este deosebit de important deoarece în cazul unei confirmări oficiale, se desemnează cu ușurință loturile probabil contaminate.

La selectarea loturilor de cartof consum din care se vor preleva probe pentru analize de laborator în vederea testării infecției latente, se va ține seama în principal de următoarele elemente:

- riscul locului de producție,
- proveniența cartofilor cultivați,
- focarele din anii precedenți.

Sunt considerate cu risc zonele cu irigații și cele din vecinătatea locurilor unde cartoful este prelucrat industrial.

Partidele sau tranșele din partide din care s-au făcut prelevări vor fi consemnate în așteptarea rezultatelor analizelor de laborator. Se completează o fișă de prelevare, identică cu cea de la cartoful pentru sămânță.

ATENȚIE ! Nerespectarea măsurilor de prevenire a răspândirii organismelor dăunătoare de carantină constituie contravenție și trebuie sancționată conform legislației (OG nr. 136/2000).

3.8. Monitorizarea râurilor și a apelor reziduale

Bacteriile *Ralstonia solanacearum* și *Ralstonia pseudosolanacearum* formează colonii în apele de suprafață (râuri, șanțuri, lacuri, iazuri, bălți etc.), infectează anumite plante spontane și de asemenea, se poate răspândi prin deșeurile industriei de prelucrare a cartofului (ape deversate în mediu, sol, alte deșeuri solide). Acest lucru face posibilă contaminarea parcelelor de cartof care sunt irigate cu apă contaminată sau vin în contact cu deșeurile contaminate (sol, resturi vegetale etc.)

Pentru a evalua situația fitosanitară din punct de vedere al contaminării cu *Ralstonia solanacearum* și *Ralstonia pseudosolanacearum* se vor preleva 10 probe de apă în cazul apelor de suprafață și 15 probe de apă din apele reziduale care rezultă în urma procesării industriale a cartofului.

Se va respecta perioada optimă de prelevare a probelor (vezi Anexa XVII)

3.8.1. Evaluarea riscului fitosanitar

Riscul fitosanitar nu este același peste tot. Monitorizarea este necesară în special în zonele de producție a culturilor sensibile și în zonele irigate sau în zonele de deversare a deșeurilor din industria de prelucrare a cartofului. Din acest motiv, trebuie identificate zonele cu risc fitosanitar ridicat din fiecare județ.

În acest scop, fiecare oficiu fitosanitar județean va întocmi un inventar detaliat al unităților de prelucrare a cartofului (**Anexa XIV**) și situația suprafețelor irigate la cartof, tomate și vinete

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 22/ 54

(eventual tutun) (**Anexa XV**). Situațiile vor fi transmise Direcției Fitosanitare, cel mai târziu în decembrie 2024.

3.8.2. Monitorizarea buruienii *Solanum dulcamara*

Solanum dulcamara (lăsniciorul) este o plantă spontană susceptibilă să găzduiască bacteria *R. solanacearum*, care crește pe malul șanțurilor, apelor curgătoare sau stătătoare în care dezvoltă rădăcini adventive care capturează, multiplică și eliberează bacteria.

Planta este mai frecventă în zonele parțial protejate de soare, fiind amestecată cu restul vegetației. Este deseori întâlnită sub tufișuri, dar deși are flori violete și fructe roșii, planta este dificil de identificat în vegetația înconjurătoare. Este mai ușor identificată, mergând prin apă (sau cu ajutorul unei bărci).

Recoltarea probelor de *Solanum dulcamara* prezintă riscuri specifice (pericol de înec, mușcătură de animale sălbatice, contaminare cu leptospiroză, hepatită, febră tifoidă, tetanos etc). Prin urmare, este obligatoriu ca inspectorii fitosanitari oficiali să ia un minimum de precauții (să nu plece niciodată singuri în inspecție, să aibă cizme, mănuși, să fie vaccinați în conformitate cu recomandările medicului uman etc).

Se vor preleva doar tulpinile de lăsnicior care au dezvoltat rădăcini adventive în apă. O probă corespunde unei tulpini sau mai multora, pe care s-au dezvoltat rădăcini, de 40-50 cm lungime, provenind dintr-o tufă de lăsnicior. Proba se clătește rapid în apa râului pentru a elimina mărul, se pune într-un sac de plastic care se închide și se păstrează la o temperatură mai mică de 30°C (într-o ladă frigorifică, de exemplu).

Numărul de identificare va fi înscris pe sac (cu un marker permanent). Proba și cererea de analiză (cea utilizată și pentru tuberculii de cartof) sunt trimise de urgență la laborator pentru analize în conformitate cu Anexa I a Regulamentului (UE) 2022/1193 unde este descris protocolul de testare cuprinzând testele care trebuie efectuate în temeiul articolelor 3-5 și 7 a Regulamentului menționat.

3.8.3. Monitorizarea apelor de suprafață

Apele de suprafață sunt bogate în diferite microorganisme. Bacteriile *Ralstonia solanacearum* și *Ralstonia pseudosolanacearum* nu supraviețuiesc mult timp, de aceea probele de apă trebuie păstrate la rece și analizate foarte repede (mai puțin de 24 de ore după prelevare). Instrucțiunile de prelevare sunt prevăzute în **Anexa XVI**.

3.8.4. Monitorizarea apelor reziduale din industria de prelucrare a cartofului

Obiectivul este acela de a cunoaște situația industriei de prelucrare a cartofului și de a evalua riscurile aferente. În acest scop, fiecare oficiu fitosanitar va completa centralizatorul prezentat în **Anexa XIV**.

În funcție de rezultatele anchetei se vor preleva probe care vor fi trimise pentru analiză la LNF.

3.8.5. Monitorizarea altor plante gazdă

Pentru stabilirea prezenței bacteriilor *Ralstonia solanacearum* și *Ralstonia pseudosolanacearum* este necesară monitorizarea și a altor plante gazdă: *Solanum lycopersicum*, *Solanum melongena*, *Pelargonium* sp., *Urtica dioica*, *Solanum nigrum* (pentru mai multe informații consultați site-ul EPPO: <https://gd.eppo.int/taxon/RALSSL> și <https://gd.eppo.int/taxon/RALSPS/hosts>).

3.9. Gestionarea cazurilor pozitive de *Clavibacter sepedonicus*, *Ralstonia solanacearum* și *Ralstonia pseudosolanacearum*

Gestionarea cazurilor pozitive de *Clavibacter sepedonicus* și *Ralstonia solanacearum* constă în adoptarea măsurilor prezentate mai jos, după caz. Menționăm că pentru *Ralstonia pseudosolanacearum* gestionarea cazurilor pozitive se va face similar depistării speciei *Ralstonia solanacearum*.

Măsurile în caz de suspiciune a prezenței *Clavibacter sepedonicus*

Conform prevederilor art. 4 din Regulamentul 2022/1194 în așteptarea confirmării oficiale se iau următoarele măsuri:

- se interzice circulația tuturor loturilor sau transporturilor din care s-au prelevat probe și numai în **cazuri excepționale** aceasta se poate face doar sub control oficial și cu condiția să se fi stabilit că nu există nici un risc identificabil de răspândire a organismului dăunător specificat;
- se va efectua o **anchetă în vederea determinării originii contaminării** și extinderii contaminării (detalii privind furnizorul, nr. certificatului de calitate, nr. pașaportului fitosanitar, deținători (vânzători), intermediari etc.);
- se iau măsuri suplimentare de precauție pentru prevenirea și răspândirea apariției **suspectate a organismului**. Aceste măsuri se pot aplica în interiorul și în afara premiselor (locațiilor) asociate cu apariția suspectată și pot include de exemplu: restricționarea utilizării utilajelor potențial contaminate sau interzicerea circulației stocurilor de cartof care au o relație clonală cu cei implicați în posibila contaminare. **Aceste măsuri trebuie să fie corespunzătoare riscului fitosanitar estimat și anume în funcție de: istoricul depistărilor, tipul locațiilor și circumstanțele.** De exemplu, tuberculii de cartof de consum ambalați în depozit pot prezenta un risc imediat mai mic decât cei de sămânță, însă instalația de ambalare sau depozitul trebuie dezinfectate corespunzător.
- **LNF va păstra și conserva în condiții corespunzătoare toți tuberculii rămași din care s-au prelevat probe și în măsura în care este posibil, toate plantele rămase din care s-au prelevat probe.**

Măsurile în cazul confirmării prezenței *Clavibacter sepedonicus*

În cazul confirmării prezenței organismului dăunător specificat inspectorul fitosanitar va pune în aplicare măsurile de la art. 5 din Regulamentul 2022/1194:

- stabilește de urgență zona demarcată care conține o zonă infectată și o zonă tampon în jurul zonei infectate.
- zona infectată pentru *Clavibacter sepedonicus* trebuie să conțină toate elementele următoare:
- tuberculii de cartof sau plantele, transporturile și/sau loturile, vehiculele, containerele, depozitele, inclusiv ambalajele și utilajele utilizate pentru producerea, transportul și depozitarea și după caz locurile de producție în care au fost cultivați sau recoltați cartofii din care s-au prelevat probe
- determină, luând în considerare dispozițiile din art. 5 al Regulamentului (UE) 2022/1194 și din anexa III a aceluiași regulament întinderea contaminării probabile.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17 04.10.2024
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Pag. 24/ 54

Măsuri în caz de suspiciune a prezenței *Ralstonia solanacearum*

Conform prevederilor art. 4 din Regulamentul (UE) 2022/1193 în așteptarea confirmării oficiale se iau următoarele măsuri:

- interzice circulația plantelor specificate din toate culturile, loturile sau transporturile din care s-au prelevat probe, cu excepția plantelor specificate aflate sub controlul său și pentru care s-a stabilit că nu există niciun risc identificabil de răspândire a organismului dăunător specificat;
- identifică originea prezenței suspectate;
- efectuează controlul oficial al circulației tuturor plantelor specificate, altele decât cele menționate la litera a), produse la locul de producție din care s-au prelevat probele menționate la litera a);
- interzice utilizarea apelor de suprafață la plantele specificate și la alte plante-gazdă solanacee cultivate până la confirmarea sau infirmarea prezenței organismului dăunător specificat în apele de suprafață.

Măsuri în cazul confirmării prezenței *Ralstonia solanacearum*

- în cazul confirmării oficiale a prezenței *Ralstonia solanacearum* se aplică dispozițiile art. 5 alineatele (2)-(6) din Regulamentul (UE) 2022/1193,
- efectuează o anchetă ținând cont de elementele enumerate în anexa III din același regulament,
- stabilește de urgență o zonă demarcată conform anexei IV din Regulamentul (UE) 2022/1193, Zona demarcată conține o zonă infectată și, dacă este necesar pentru a combate riscul fitosanitar, o zonă tampon în jurul zonei infectate.

Zona infectată cu *Ralstonia solanacearum* conține toate elementele următoare:

- apele de suprafață din care a fost prelevată proba infectată.
- apele de suprafață susceptibile a fi infectate ținând cont de următoarele elemente:
 - plantele specificate cultivate într-un loc de producție ca desemnat infectat;
 - locul de producție având o anumită legătură de producție cu plantele specificate desemnate ca fiind infectate așa cum este prevăzut la pct. 1 din anexa IV a Regulamentului (UE) 2022/1193;
 - plantele specificate;
- și apa de suprafață din care au fost recoltate probele, în cazul apelor de suprafață, inclusiv al deșeurilor lichide provenite din procesările industriale;

În funcție de organismele depistate, inspectorii fitosanitari:

- declară contaminați tuberculii de cartof sau plantele, transportul și/sau lotul, utilajele, vehiculele, depozitele sau unitățile și alte obiecte, inclusiv ambalajele din care s-au prelevat probe, terenurile de pe care au fost recoltați tuberculii sau plantele și apa de suprafață din care au fost recoltate probele, în cazul apelor de suprafață, inclusiv al deșeurilor lichide provenite din procesările industriale;**
- determină, întinderea contaminării probabile** luând în considerare vecinătatea altor locuri de producție în care sunt cultivate plantele gazdă;
- stabilesc elementele probabil contaminate:**

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024 Pag. 25/ 54
---	---	---

- ✓ **pentru *Clavibacter sepedonicus*** în conformitate cu art. 5 alin. (4) lit. (b) ținând cont și de elementele de la pct. 2 a Anexei III la Regulamentul (UE) 2022/1194;
- ✓ **pentru *Ralstonia solanacearum*** în conformitate cu art. 5 alin. (2) lit. (b) punctul (ii) ținând cont și de punctul (1) din Anexa IV la Regulamentul (UE) 2022/1193.

După stabilirea zonei demarcate, a elementelor contaminate și probabil contaminate se stabilesc **măsurile de eradicare** pentru *Clavibacter sepedonicus* în conformitate cu art. 6 din Regulamentul (UE) 2022/1194, respectiv pentru *Ralstonia solanacearum* în conformitate cu art. 6 a Regulamentului (UE) 2022/1193 și măsurile de eradicare prevăzute în Anexa V la Regulamentele menționate.

Există mai multe categorii de măsuri :

- **măsuri asupra loturilor de tuberculi de cartof și plantelor** (să interzică plantarea tuberculilor de cartof desemnați contaminați sau probabil contaminați și să solicite eliminarea sub control oficial a materialului contaminat și probabil contaminat);
- **măsuri asupra terenului** declarat contaminat și probabil contaminat și asupra terenurilor învecinate fermelor în care s-a depistat un focar prin instituirea carantinării.
- **măsuri de dezinfecție** a depozitelor, utilajelor, ambalajelor, după protocolul de dezinfecție.

Eliminarea tuberculilor și plantelor contaminate:

Pentru reducerea riscului răspândirii organismelor *C. sepedonicus* și *R. solanacearum*, sub control oficial se aplică una dintre următoarele metode de eliminare a tuberculilor sau plantelor contaminate:

- a) utilizarea ca hrană pentru animale după tratament termic, astfel încât să nu existe niciun risc al supraviețuirii organismului dăunător specificat;
- b) eliminarea într-un amplasament de eliminare a deșeurilor autorizat în mod oficial, unde nu există niciun risc identificabil de propagare a organismului dăunător specificat în mediu, de exemplu, prin infiltrare în terenuri agricole;
- c) incinerarea;
- d) prelucrarea industrială prin livrare directă și imediată către o întreprindere de prelucrare echipată cu instalații de eliminare a deșeurilor aprobate oficial pentru care s-a stabilit că nu există niciun risc identificabil de răspândire a organismului dăunător specificat, precum și cu un sistem de curățare și dezinfectare cel puțin a vehiculelor care părăsesc incinta întreprinderii;

Orice deșeu rămas, legat de procesele menționate anterior și care rezultă din acestea, trebuie eliminat prin metodele aprobate oficial în conformitate cu anexa VI la Regulamentele (UE) 2022/1194 și 2022/1193.

Eliminarea deșeurile solide (pungi, sol, ambalaje etc.)

Deșeurile solide pot fi:

- îngropate adânc și acoperite imediat de un rambleu într-un loc aprobat și trebuie să fie transportate într-un vehicul acoperit;
- incinerate.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 26/ 54
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	

Eliminarea deșeurilor lichide

Apa reziduală trebuie să fie filtrată, sedimentată pentru îndepărtarea particulelor solide, apoi trebuie să fie complet încălzită, la o temperatură de 60 °C timp de cel puțin 30 de minute, înainte de a fi eliminată. Toate resturile de plante gazdă cum ar fi tulpini, resturi de tuberculi trebuie să fie distruse.

Eliminarea tuberculilor și plantelor probabil contaminate

Pentru tuberculii și plantele declarate probabil contaminate se pot folosi aceleași opțiuni ca și pentru tuberculii și plantele declarate contaminate. În plus, tuberculii de cartof pot fi ambalați pentru consum:

- la fermă pentru vânzarea directă, fără reambalare, pe piața locală. Ambalarea la fermă se face cu condiția ca aceasta să dispună de instalații corespunzătoare de eliminare a deșeurilor;
- pentru vânzare, fără reambalare, în locuri care dispun de instalații corespunzătoare de eliminare a deșeurilor, aprobate de organismele oficiale.

Dezinfectarea echipamentelor, utilajelor sau depozitelor declarate contaminate sau probabil contaminate.

Notificarea producătorului trebuie, să conțină informații privind: locațiile declarate contaminate sau probabil contaminate (depozitele), echipamentele, lăzile din lemn, vehiculele care trebuie curățate și dezinfectate folosind un produs omologat (biocid), pentru a elimina riscul de răspândire a organismului.

Toate măsurile se vor lua sub control oficial, respectiv sub supravegherea inspectorului fitosanitar oficial din cadrul oficiului fitosanitar.

În acest sens, se va întocmi un Proces-verbal în două exemplare care va fi semnat de către inspectorul fitosanitar oficial și un reprezentat al operatorului profesionist. Procesul-verbal va conține informații privind: data la care s-a realizat dezinfecția, numele produsului și concentrația, numele persoanei/persoanelor/operatorul care a realizat dezinfecția etc.

3.10. Concluzia controalelor oficiale

Constatările controalelor oficiale efectuate precum și rezultatele analizelor de laborator vor fi menționate pe raportul de inspecție (Cod RC 13/16) prezentat în **Anexa XVIII** (Raport final de inspecție pentru o partidă de cartof de sămânță). De rezultatele controalelor se va ține seama la eliberarea pașaportului fitosanitar.

Capitolul 4. Gestiunea realizată de Inspectoratele Teritoriale pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor, după caz

Imediat după recoltare, inspectoratele teritoriale pentru calitatea semințelor și materialului săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor, eliberează în așteptarea rezultatelor analizelor complete, o etichetă gri provizorie care permite identificarea lotului, asigurând trasabilitatea în cazul deplasării acestuia în alte județe. OFJ trebuie să cunoască trasabilitatea loturilor însoțite de eticheta gri, colaborând în acest sens cu inspectoratele teritoriale

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17 04.10.2024
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Pag. 27/ 54

pentru calitatea semințelor și materialului săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor.

4.1. Gestiunea realizată împreună cu inspectoratele teritoriale pentru calitatea semințelor și materialului săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor

Eticheta oficială de certificare trebuie să poarte mențiunea pașaport fitosanitar. Aceasta nu poate fi aplicată de către inspectoratul teritorial pentru calitatea semințelor și materialului săditor sau Laboratorul Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor, decât atunci când OFJ a transmis un Proces-verbal pentru eliberare pașaport fitosanitar, care atestă că lotul este conform cu exigențele fitosanitare.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) lit. a) și b) din Regulamentul (UE) 2022/1194, România are obligația să elibereze pașaport fitosanitar pentru cartoful de consum care circulă pe teritoriul Uniunii numai după testarea prealabilă pentru *Clavibacter sepedonicus*.

Trebuie avute în vedere următoarele situații:

- dacă prelevarea probelor s-a făcut înainte de deplasarea lotului în alt județ, oficiul fitosanitar din județul de producție întocmește raportul și în cazul în care rezultatele analizelor sunt negative îl transmite Inspectoratului Teritorial pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor din județ sau Laboratorului Central pentru Calitatea Semințelor și Materialului Săditor, care îl va gestiona și în baza căruia va efectua certificarea cartofului pentru sămânță.
- dacă prelevarea probelor nu a avut loc înainte de deplasarea lotului în alt județ, oficiul fitosanitar din județul de producție anunță oficiul fitosanitar pe raza căruia urmează să fie depozitat cartoful pentru sămânță. Oficiul fitosanitar de la destinație va efectua inspecția cu prelevare de probe, va întocmi raportul în funcție de rezultatele analizelor de laborator.

Acesta prelevează probe de tuberculi pe care le trimite la Laboratorul Național Fitosanitar, iar rezultatele analizelor le transmite oficiului fitosanitar din județul de producție care întocmește raportul final, ca în cazul precedent.

Capitolul 5. Monitorizarea circulației intracomunitare, importului și exportului

Se vor efectua controale oficiale cu prelevare de probe de la operatorii profesioniști înregistrați care:

- achiziționează cartof pentru sămânță sau consum din Uniunea Europeană,
- importă cartof pentru consum din țările terțe care au obținut derogare,
- exportă cartof.
- La circulația intracomunitară (cartof sămânță și consum) se monitorizează organismele menționate la punctul 2.2.1. (ORNC), 2.2.2. (organisme de carantină) și 2.2.3. (organisme pentru care sunt prevăzute măsuri de urgență).
- La import se efectuează monitorizarea celor trei bacterii de carantină (2.2.2.).
- La export se solicită analize de laborator în funcție de exigențele fitosanitare ale țării importatoare.

La prelevarea probelor se va completa formularul Fișă de prelevare tuberculi de cartof din circulație intracomunitară prezentat în **Anexa XIX**.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 28/ 54

5.1. Prelevarea, ambalarea și transmiterea probelor la laborator

O probă corespunde în mod obligatoriu unui singur lot. Dacă lotul depășește 25 tone, se va preleva o probă pentru fiecare 25 tone sau pentru fiecare fracțiune de 25 tone.

Probă este constituită din 200 tuberculi prelevați la întâmplare incluzând tuberculii care prezintă suspiciuni, simptome sau un aspect neobișnuit. Pentru fiecare prelevare se va completa o Fișă de prelevare tuberculi/plante de cartof (**anexa XIII**).

Transportul probelor la laborator, precum și circulația informației vor urma aceleași reguli ca pentru monitorizarea teritoriului, cu mențiunea că inspectorul fitosanitar oficial care efectuează controlul va informa în prealabil laboratorul cu privire la trimiterea probei/probelor, de îndată ce va avea cunoștință despre acest lucru.

Fiecare oficiu fitosanitar va identifica și va transmite prin e-mail la Direcția Fitosanitară până la data de 1 Decembrie a fiecărui an, situația operatorilor profesioniști înregistrați, care achiziționează cartof pentru sămânță/ consum din alte state membre sau consum din țări terțe, după caz.

Prelevările de probe vor fi realizate în conformitate cu „Instrucțiunile de prelevare a probelor de plante, produse vegetale și alte obiecte conexe” elaborate de Laboratorul Național Fitosanitar. Fiecare probă de tuberculi de cartof prelevată din producția internă, circulație intracomunitară, import sau export cartofilor vor fi însoțită de formularul Cerere de analiză (**Anexa IX**).

5.2. Gestionarea loturilor contaminate și probabil contaminate

În cazul în care lotul este declarat că fiind contaminat cu *Ralstonia solanacearum* sau *Clavibacter sepedonicus*, acesta va fi returnat, distrus sau i se va schimba destinația, astfel încât să nu fie niciun risc de răspândire a bacteriilor (incinerare controlată, îngropare adâncă între paturi de var nestins etc.).

Locațiile de depozitare, echipamentele, utilajele și instrumentele care au fost în contact cu materialul contaminat trebuie supuse dezinfecției conform pct. 3.6 din capitolul II - Monitorizarea producției interne.

În cazul tuberculilor de cartof destinați consumului originari din Egipt, ca urmare a instituirii filierei de risc pentru *Ralstonia solanacearum*, vămuirea se face numai după primirea rezultatelor analizelor de laborator.

La importul din alte țări terțe (Bosnia-Herțegovina, Muntenegru, Liban, Serbia) cartofii pentru consum pot fi vămuiți și eliberați din postul de control la frontieră, cu condiția să nu fie comercializați până la primirea rezultatului analizelor de laborator și să se asigure trasabilitatea.

5.3. Reguli privind exportul

Se efectuează controlul fitosanitar al lotului care urmează să fie exportat în vederea eliberării certificatului fitosanitar de export conform art. 100 sau 102 (preexport) din Regulamentul (UE) 2016/2031, prin care se garantează respectarea legislației țării importatoare.

Prelevările de probe vor fi realizate în conformitate cu “Instrucțiunile de prelevare a probelor de plante, produse vegetale și alte obiecte conexe” elaborate de LNF.

În situațiile în care se constată **nerespectarea normelor privind măsurile de protecție împotriva introducerii și răspândirii organismelor de carantină dăunătoare plantelor sau produselor**

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024	Pag. 29/ 54

vegetale și a altor obiecte reglementate, se completează „Procesul-verbal de constatare a contravenției”.

Ulterior, depistării unei neconformități, inspectorii fitosanitari vor efectua un control oficial în scopul verificării modului în care au fost aplicate măsurile recomandate, iar în cazul în care constată că neconformitatea persistă se întocmește un nou proces-verbal de constatare a contravențiilor.

Inspecțiile efectuate la operatorii profesioniști se înscriu obligatoriu în Registrul unic de control al unității controlate, conform legislației fiscale în vigoare.

Documentele aferente controlului oficial (ex.: rapoarte de control, procese-verbale de constatare a contravențiilor întocmite în cazul depistării neconformităților, rapoartele de inspecție pentru remedierea neconformităților, buletinele de analiză emise de LNF sau laboratoarele regionale, după caz) întocmite ca urmare a realizării inspecției fitosanitare vor fi arhivate în dosarul operatorului profesionist înregistrat.

5.4. Raportarea informațiilor

În vederea asigurării fluxului de informații către Uniunea Europeană, dar și pentru a crea o bază de lucru pentru programul de monitorizare al campaniei următoare este necesar ca inspectorii fitosanitari să transmită situațiile solicitate conform termenelor stabilite.

Capitolul 6. Anexe

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17 04.10.2024
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Pag. 30/ 54

Anexa I

Model pașaport fitosanitar

	Pașaport Fitosanitar / Plant Passport
A <i>Solanum tuberosum</i> B RO BV 010 PA C D RO	

Mențiuni:

- pașaportul fitosanitar se emite pentru cartofii de consum deoarece cartofii de sămânță circulă însoțiți de eticheta de certificare cu mențiunea pașaport fitosanitar.
- la litera C se va completa corespunzător.

Anexa II

Situația privind numărul producătorilor (cartof consum și sămânță) profesioniști înregistrați

Nr. crt.	Judetul	Număr producători înregistrați		
		Total	Cartof consum	Cartof sămânță
1	Alba	10	10	0
2	Arad	7	7	0
3	Argeș	22	22	0
4	Bacău	5	5	0
5	Bihor	4	4	0
6	Bistrița-Năsăud	5	5	0
7	Botoșani	2	2	0
8	Brașov	84	82 *	12
9	Brăila	6	6	0
10	Buzău	9	9	0
11	Caraș-Severin	9	9	0
12	Călărași	2	2	0
13	Cluj	14	14	0
14	Constanța	1	1	0
15	Covasna	47	47*	19
16	Dâmbovița	50	50	0
17	Dolj	28	28	0
18	Galați	9	9	0
19	Giurgiu	3	3	0
20	Gorj	4	4	0
21	Harghita	37	37*	9
22	Hunedoara	8	8	0
23	Ialomița	2	2	0
24	Iași	10	8	2
25	Ilfov	1	1	0
26	Maramureș	3	3	0
27	Mehedinți	10	10	0
28	Mureș	12	12	0
29	Neamț	11	8*	3
30	Olt	0	0	0
31	Prahova	9	9	0
32	Satu Mare	10	10	0
33	Sălaj	12	12	0
34	Sibiu	16	16*	1
35	Suceava	17	8	9
36	Teleorman	18	18	0
37	Timiș	13	13	0
38	Tulcea	3	3	0
39	Vaslui	9	9	0
40	Vâlcea	2	2	0
41	Vrancea	2	2	0
TOTAL		526	510	55

*din numărul total de producători înregistrați sunt cazuri în care același producător cultivă ambele categorii de cartof

Anexa III

Situația națională a suprafețelor cultivate cu cartof (date 2024)

Nr. crt.	Județul	Suprafața cultivată		
		Cartof sămânță (ha)	Cartof consum (ha)	Cartof industrializare (ha)
1	Alba	0,00	118,79	0,00
2	Arad	0,00	92,04	0,00
3	Argeș	0,00	700,00	0,00
4	Bacău	0,00	313,16	0,00
5	Bihor	0,00	658,85	0,00
6	Bistrița-Năsăud	0,00	536,90	0,00
7	Botoșani	0,00	210,00	0,00
8	Brașov	224,75	1536,25	302,00
9	Brăila	0,00	88,90	0,00
10	Buzău	0,00	117,00	0,00
11	Caraș-Severin	0,00	406,90	0,00
12	Călărași	0,00	108,91	0,00
13	Cluj	0,00	1073,00	0,00
14	Constanța	0,00	10,50	0,00
15	Covasna	320,16	7910,16	1600,00
16	Dâmbovița	0,00	2816,00	136,00
17	Dolj	0,00	320,00	0,00
18	Galați	0,00	286,60	0,00
19	Giurgiu	0,00	84,55	0,00
20	Gorj	0,00	42,65	0,00
21	Harghita	140,08	1090,32	410,00
22	Hunedoara	0,00	469,00	0,00
23	Ialomița	0,00	5,66	0,00
24	Iași	17,69	120,00	0,00
25	Iłfov	0,00	7,68	0,00
26	Maramureș	0,00	205,00	0,00
27	Mehedinți	0,00	68,00	0,00
28	Mureș	0,00	532,00	0,00
29	Neamț	3,65	352,00	0,00
30	Olt	0,00	23,84	0,00
31	Prahova	0,00	13,37	0,00
32	Satu Mare	0,00	265,00	0,00
33	Sălaj	0,00	222,12	0,00
34	Sibiu	31,00	254,82	124,08
35	Suceava	105,59	3014,26	0,00
36	Teleorman	0,00	266,64	0,00
37	Timiș	0,00	240,76	0,00
38	Tulcea	0,00	9,83	0,00
39	Vaslui	0,00	27,93	0,00
40	Vâlcea	0,00	36,76	0,00
41	Vrancea	0,00	3,99	440,29
	TOTAL	842,92	24401,68	3012,37

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024 Pag. 33/ 54	

Anexa IVa

**Lista județelor arondate laboratoarelor care efectuează analize
pentru depistarea nematozilor cu chiști *Globodera* spp., campania 2024-2025**

Nr. crt.	LABORATOARE DE DIAGNOZĂ		
	BRAȘOV	SUCEAVA	LABORATORUL NAȚIONAL Fitosanitar
1.	Alba	Bacău	Brașov
2.	Arad	Bistrița-Năsăud	Călărași
3.	Bihor	Botoșani	Dolj
4.	Buzău	Galați	Giurgiu
5.	Caraș-Severin	Harghita	Ilfov
6.	Cluj	Iași	Ialomița
7.	Covasna	Maramureș	Mehedinți
8.	Dâmbovița	Mureș	Teleorman
9.	Hunedoara	Neamț	Tulcea
10.	Olt	Satu Mare	Argeș
11.	Prahova	Sălaj	Brăila
12.	Timiș	Vaslui	Vâlcea
13.	Sibiu	Vrancea	Constanța
14.	Suceava		Gorj

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 34/ 54

Anexa IVb

Calendarul de expediere a probelor de sol pentru *Globodera* spp., 2024-2025

Laboratorul	Nr. crt.	Județul	Perioada de expediere a probelor de sol
Laboratorul Național Fitosanitar	1.	Brașov	14-25 octombrie 2024
	2.	Călărași	25-27 septembrie 2024
	3.	Dolj	16-20 septembrie 2024
	4.	Giurgiu	02-06 decembrie 2024
	5.	Ilfov	18-25 noiembrie 2024
	6.	Ialomița	16-20 septembrie 2024
	7.	Mehedinți	1-8 noiembrie 2024
	8.	Teleorman	13-17 ianuarie 2025
	9.	Tulcea	10-14 februarie 2025
	10.	Argeș	19-21 februarie 2025
	11.	Brăila	25-29 noiembrie 2024
	12.	Vâlcea	27-31 ianuarie 2025
	13.	Constanța	07-11 octombrie 2024
	14.	Gorj	01 -04 octombrie 2024
Laboratorul regional de nematologie Suceava	1.	Bacău	13-17 ianuarie 2025
	2.	Bistrița - Năsăud	28-31 octombrie 2024
	3.	Botoșani	25-29 noiembrie 2024
	4.	Galați	9-13 decembrie 2024
	5.	Harghita	07-25 octombrie 2024
	6.	Iași	01-08 noiembrie 2024
	7.	Maramureș	11-15 noiembrie 2024
	8.	Mureș	04-15 noiembrie 2024
	9.	Neamț	2-6 decembrie 2024
	10.	Satu Mare	25-29 noiembrie 2024 și 03-07 februarie 2025
	11.	Sălaj	18-29 noiembrie 2024
	12.	Vaslui	10-14 februarie 2025
	13.	Vrancea	14-18 octombrie 2024
Laboratorul regional de nematologie Brașov	1.	Alba	10-14 februarie 2025
	2.	Arad	13-17 ianuarie 2025
	3.	Bihor	10-14 februarie 2025
	4.	Buzău	09 -13 decembrie 2024
	5.	Caraș - Severin	02 -06 decembrie 2024
	6.	Cluj	14-18 octombrie 2024
	7.	Covasna	04-08 noiembrie 2024, 06-10 ianuarie 2025 și 03-07 februarie 2025
	8.	Dâmbovița	10-14 februarie 2025
	9.	Hunedoara	13-17 ianuarie 2025
	10.	Olt	18-29 noiembrie 2024
	11.	Prahova	04-15 noiembrie 2024
	12 .	Timiș	09-13 decembrie 2024
	13.	Sibiu	07-25 octombrie 2024
	14.	Suceava	04-22 noiembrie 2024 și 13-24 ianuarie 2025

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 35/ 54

Anexa V

Tabel privind suprafețele infestate și carantinate cu *Globodera* spp.

Nr. crt.	Județul	Suprafața (ha)	Anul carantinării
1.	Bistrița-Năsăud	0,3	2011
		0,1	2017
	TOTAL Bistrița - Năsăud	0,4	
2.	Covasna	4,5	2011
		1,5	2012
		24	2015
		11,19	2017
		4	2018
		6	2019
	TOTAL Covasna	51,19	
3.	Harghita	100	2010
	TOTAL Harghita	100	
TOTAL GENERAL		151,59	

	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	Versiunea 17
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	04.10.2024
		Pag. 36/ 54

Anexa VI

Fișa de descriere a modalităților de prelevare a probelor de sol pentru *Globodera rostochiensis* și *G. pallida* (nematozii cu chiști ai cartofului)

1. Descrierea prelevării probelor de sol

Numărul de probe prelevate de pe fiecare parcelă este în funcție de suprafața acesteia, de categoria biologică cultivată și plantele gazdă destinate plantării.

De pe parcelele cu suprafețe de până la 0,5 ha se prelevează o singură probă.

Probele sunt însoțite la laborator de Cererea de analiză.

În fișa de prelevare trebuie înregistrate toate informațiile, mai ales numărul producătorului și locul de unde se face prelevarea, data și locul prelevării.

Pungile cu probe și sacii de pe fiecare parcelă vor fi bine închise, astfel încât solul să nu se amestece și să nu se răspândească.

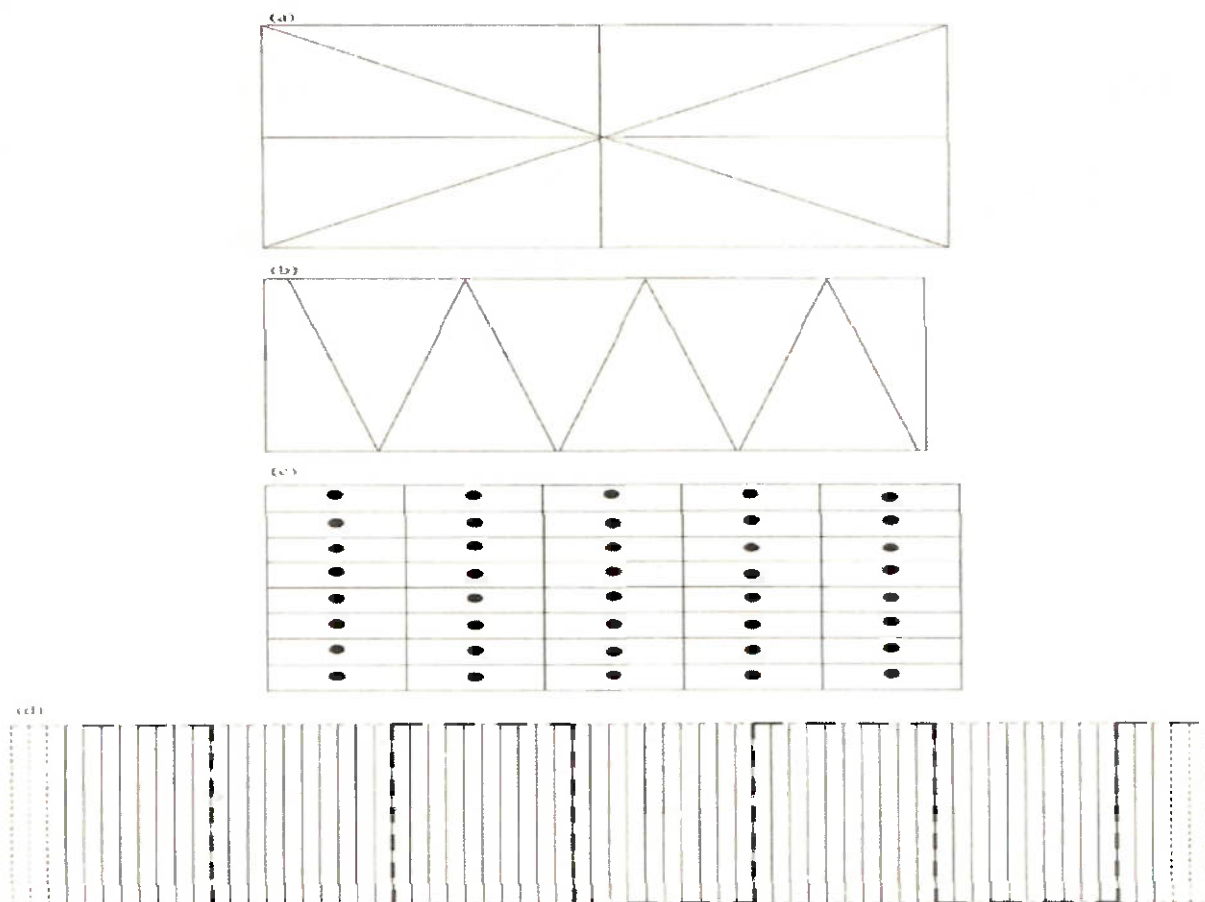

Fig. 1 Exemple pentru prelevarea de probe de sol înainte de plantare: a) Prelevarea de probe pe liniile diagonale ale câmpului și colectarea prizelor de sol după o schemă în „stea”; b) Prelevarea și colectarea prizelor de sol în zigzag, urmărindu-se acoperirea omogenă a câmpului; c) Prelevarea și colectarea prizelor de sol în caroiaj. Fiecare dreptunghi de 100 m² (aprox. 16,7mx6m). Se prelevează o probă din fiecare 100 m². d) Prelevarea și colectarea prizelor de sol urmărind un caroiaj, ex: într-un teren de formă pătrată (100mx100m) se vor preleva 10 prize de pe fiecare linie din 10 în 10 m.

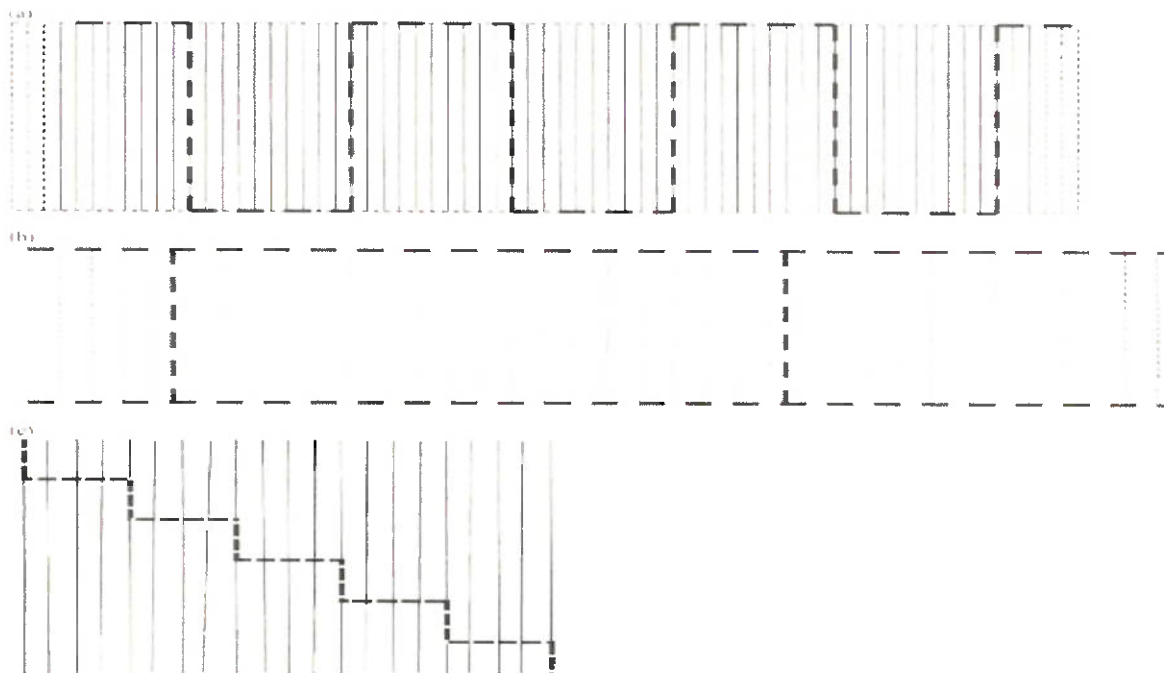

Fig. 2 Traseul inspecției vizuale a câmpului în perioada de vegetație

2. Parcela

Pe fișa de prelevare trebuie să figureze maximum de informații:

- suprafața cultivată,
- localitatea și numărul de identitate al parcelei/numărul cadastral,
- puncte fixe caracteristice (stâlp, gard viu, drumuri, etc.)

Pentru asigurarea trasabilității între o probă și subunitatea de unde s-a făcut prelevarea, trebuie întocmit de asemenea un plan care prezintă parcela și care precizează împărțirea pe subunități și locul de unde s-a făcut fiecare prelevare.

Este important ca întregul material și încălțăminte să fie curățate înainte de a se trece la o altă parcelă.

3. Circulația informației

Pentru corelarea datelor privind: prelevarea probelor de sol – depistarea chiștilor de *Globodera* spp. - confirmarea speciei – raportarea rezultatelor, la cartoful pentru sămânță și plantele gazdă destinate plantării prevăzute în programul de monitorizare se impune respectarea următoarelor măsuri:

Oficiile fitosanitare județene:

- prelevează probe de sol conform pct. 2 din Anexa III la Regulamentul (UE) 2022/1192)
- transmit probele de sol pentru analiză la laboratoarele de care aparțin, specificând tipul cererii (vezi pct. 6 din cererea de analiză pt. *Globodera* spp.);
- întocmesc situația privind distribuția speciilor de *Globodera* în județ (pe baza rezultatelor primite de la laboratoarele de diagnostic) și o transmit Direcției Fitosanitare;
- aplică măsurile oficiale pentru eradicarea organismului dăunător pe suprafața declarată infestată (art. 8 din Regulamentul (UE) 2022/1192);
- verifică modul în care producătorii au respectat măsurile impuse și informează Direcția Fitosanitară cu privire la situația din teren și fac propuneri de decarantinare.

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 38/ 54

Anexa VII (FG)

Autoritatea Națională Fitosanitară Oficiul Fitosanitar..... Adresa: Inspector fitosanitar: Anul de producție:	Parcela: Localitatea: (Nr. identitate/nr.cadastru): Suprafața:..... Producător: Număr de înregistrare: Nume: Adresa:
--	---

Fișă de prelevare probe de sol pentru analiza organismelor dăunătoare <i>Globodera rostochiensis</i> și <i>Globodera pallida</i> *

Codul fișei: - - - - -

Istoricul parcelei:

Analiza parcelei pentru *Globodera*: ☐ NU ☐ DA
 Anul: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ

Prelevare în curs:

Cultura precedentă:

Data prelevării:

Număr de prelevări:

Coduri secvențiale ale prelevărilor:

Planul care prezintă locul parcelei, modul în care este împărțită în subunități și locul unde s-a făcut fiecare prelevare trebuie desenat în partea de jos a paginii sau anexat la această fișă.

Inspector: Nume /Prenume :	Producător:
Semnătura	Semnătura
Rezultatul analizei: Data analizei: Numărul probelor pozitive: Codul probelor pozitive:	Planul parcelei: date gps

*Fișă de păstrat la oficiul fitosanitar

Anexa VIII (CG)

Cerere de analiză pentru *Globodera* spp.

1. Către laboratorul:		
☐ Brașov	☐ Suceava	☐ LNF
2. Informații expediere		
Expeditor probă:		
Adresa:		
Tel./Fax.:		
E-mail:		
Data expedierii probei:		
4. Natura probei:		
☐ sol ☐ plantă		
Nr. crt.	Cod prelevare probe	Cod laborator
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
5. Organismul dăunător de analizat sau analiza solicitată		
<i>Globodera rostochiensis</i> și <i>Globodera pallida</i>		
6. Tipul cererii: monitorizare:		
☐ cartof consum		
☐ cartof sămânță		
☐ cartof industrializare		
☐ alte plante gazdă – de precizat		
☐ decarantinare		
7. Codul fișei de prelevare:		
8. Solicitare corespondență electronică: ☐ DA ☐ NU		
9. Numele, prenumele și semnătura expeditorului:		
Ștampila unității		

Atenție! În situația în care, în urma analizelor se depistează un organism de carantină, un organism reglementat non-carantină sau o specie nou semnalată pe teritoriul României, este informată Direcția Fitosanitară, în vederea aplicării măsurilor corespunzătoare.

Informare Regulamentul general nr. 679/2016 privind protecția datelor.

ANF colectează în mod direct și indirect date cu caracter personal și le prelucrează strict pentru îndeplinirea obligațiilor legale. Informații suplimentare privind drepturile dumneavoastră legale le puteți afla accesând site www.anfd.ro

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 40/ 54

Anexa IX (CC)

Cerere de analiză pentru cartof nr...../data.....

1. Către laboratorul:				
2. Informații expediere				
Expeditor probă: Adresa: Tel./Fax.: E-mail: Data expedierii probei:			Destinatarul răspunsului: Adresa: Tel./Fax.: E-mail:	
3. Informații probe expediate				
Origine (țara, județ):				
Nr. crt.	Denumire științifică	Categorie biologică	Cod prelevare probe	Cod laborator
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
4. Natura probei: ☐ tuberculi cartof sămânță ☐ tuberculi cartof consum ☐ plante cartof ☐ plante <i>Solanum dulcamara</i> ☐ apă reziduală ☐ apă de suprafață ☐ sol ☐ alte plante gazdă (de precizat)				
5. Organismul dăunător de analizat sau analiza solicitată				
☐ <i>Ralstonia solanacearum</i> ☐ <i>Ralstonia pseudosolanacearum</i> ☐ <i>Clavibacter sepedonicus</i> ☐ <i>Synchytrium endobioticum</i> ☐ Potato spindle tuber viroid ☐ <i>Thanatephorus cucumeris</i> ☐ <i>Spongospora subterranea</i>		☐ <i>Meloidogyne chitwoodii</i> , <i>M. fallax</i> , <i>M. enterolobii</i> ☐ <i>Globodera</i> spp. ☐ <i>Nacobbus aberrans</i> ☐ <i>Ditylenchus destructor</i> ☐ <i>Tecia solanivora</i> ☐ <i>Epitrix</i> spp. ☐ alt organism dăunător (de precizat).		
6. Tipul cererii				
☐ monitorizare ☐ supraveghere teritoriu ☐ circulația intracomunitară ☐ control import		☐ control export ☐ gestiunea focarelor		
7. Solicitare corespondență electronică: ☐ DA ☐ NU				
8. Codul fișei de prelevare				
9. Numele, prenumele și semnătura expeditorului:				
Stampila unității				

Atenție! În situația în care, în urma analizelor se depistează un organism de carantină, un organism reglementat non-carantină sau o specie nou semnalată pe teritoriul României, este informată Direcția Fitosanitară, în vederea aplicării măsurilor corespunzătoare.

Informare Regulamentul general nr. 679/2016 privind protecția datelor.

ANF colectează în mod direct și indirect date cu caracter personal și le prelucrează strict pentru îndeplinirea obligațiilor legale. Informații suplimentare privind drepturile dumneavoastră legale le puteți afla accesând site www.anfdf.ro

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	
	Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	
	Versiunea 17 04.10.2024 Pag. 41/ 54	

Anexa X

Tabel privind suprafețele infectate cu *Synchytrium endobioticum*

Nr. crt.	Județul	Anul carantinării/reevaluării	Suprafața (ha)
1.	ARGEȘ	1995/2010	4,1
		1996/2010	8,5
		2003/2010	28,4
	Total	41	
2.	BRAȘOV	2004/2011	40
3.	SUCEAVA	1946/-	2,04
		2007/-	0,08
	Total	2,12	
4.	CLUJ	2012	3,03
TOTAL GENERAL			86,15

 AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ	AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ Program de monitorizare fitosanitară a organismelor de carantină și non-carantină dăunătoare culturii cartofului, campania agricolă 2024- 2025	Versiunea 17 04.10.2024
		Pag. 42/ 54

Anexa XI a

Situația privind numărul probelor planificate a fi prelevate și expediate pentru analize bacteriologice la Laboratorul Național Fitosanitar, campania 2024 - 2025

Cartof sămânță

Nr. crt.	Județul	Suprafața monitorizată (ha)	Probe planificate pentru prelevare
1	Brașov	224,75	450
2	Covasna	320,16	659
4	Harghita	140,98	291
5	Iași	17,69	36
6	Neamț	3,65	8
7	Sibiu	31,00	62
8	Suceava	105,59	220
TOTAL		843,82	1726

Anexa XI b

**Situația privind numărul probelor de cartof consum planificate a fi prelevate și expediate pentru
analize bacteriologice la Laboratorul Bacău, 2024-2025**

Nr. crt	Judet	Suprafata aferenta producatorilor inregistrati (ha)	Probe planificate pentru prelevare	Suprafata aferenta producatorilor mici neinregistrati	Probe planificate pentru prelevare	Numărul total de probe planificate pentru a fi prelevate
1	Alba	25.77	10	93.02	6	16
2	Arad	7.66	7	84.80	3	10
3	Argeș	46.00	22	654.00	3	25
4	Bacău	253.55	19	59.61	2	21
5	Bihor	37.90	6	620.95	2	6
6	Bistrița Năsăud	30.00	5	506.90	10	15
7	Botosani	40.00	2	170.00	4	6
8	Brașov	884.00	60	954.25	31	91
9	Brăila	88.90	6	0.00	0	6
10	Buzău	19.00	9	98.00	2	11
11	Caraș Severin	5.17	9	401.73	13	22
12	Călărași	105.83	11	3.08	0	11
13	Cluj	699.00	46	374.00	25	71
14	Constanța	8.50	1	2.00	1	2
15	Covasna	2476.00	90	7034.16	140	230
16	Dâmbovița	390.00	50	2562.00	51	101
17	Dolj	65.00	28	255.00	17	45
18	Galați	115.00	9	171.6	4	13
19	Giurgiu	73.45	5	11.10	3	8
20	Gorj	17.64	4	25.01	2	6
21	Harghita	912.80	61	587.52	40	101
22	Hunedoara	21.00	8	448.00	30	38
23	Ialomița	3.00	2	2.66	1	3
24	Iasi	12.00	8	108.00	7	15
25	Ilfov	7.68	1	0.00	0	1
26	Maramureș	7.50	3	197.50	13	16
27	Mehedinți	40.00	10	28.00	5	15
28	Mureș	38.00	12	494.00	10	22
29	Neamț	342.00	22	10.00	1	23
30	Olt	0.00	0	23.84	6	6
31	Prahova	9.51	9	3.86	1	10
32	Satu Mare	105.00	5	160.00	5	10
33	Sălaj	27.29	12	194.83	13	25
34	Sibiu	224.47	15	154.43	10	25
35	Suceava	60.00	8	2866.98	95	103
36	Teleorman	155.62	18	111.02	5	23
37	Timiș	140.08	13	100.68	3	16
38	Tulcea	9.21	3	0.62	1	4
39	Vaslui	22.71	9	5.22	1	10
40	Vâlcea	2.78	2	33.98	2	4
41	Vrancea	443.98	18	0.30	1	19
	TOTAL	7973.00	636	19441.05	569	1205

Calendarul de expediere a probelor de cartof sămânță la Laboratorul National Fitosanitar, campania 2024-2025

Nr. crt.	Județ	Nr. probe planificate	Săptămâna / luna / an																Total
			36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
			sept 2024	sept 2024	sept 2024	sept 2024	oct 2024	oct 2024	oct 2024	oct 2024	oct 2024	nov 2024	nov 2024	nov 2024	nov 2024	dec 2024	dec 2024	ian 2024	
1	Brasov	450	95				95					95			70	95			450
2	Covasna	659		95					95				95				95	95	659
3	Harghita	291			97					97				97					291
4	Iasi	36						36											36
5	Neamt	8																8	8
6	Sibiu	62						62											62
7	Suceava	220				95					95				30				220
	TOTAL	1726	95	95	97	95	95	98	95	97	95	95	95	97	100	95	95	95	1726

Calendarul de expediere a probelor de cartof consum la Laboratorul National Fitosanitar, 2024 - 2025

Nr. crt.	Județul	Număr probe planificate	Probe analizate pana la 18.07.2024	Săptămâna/luna/anul							Total
				5	6	7	8	9	10		
				Ian 2025	Feb 2025	Feb 2025	Feb 2025	Feb 2025	Mar 2025		
1	Arad	10	3	7							10
2	Argeș	25			25						25
3	Bacău	21		21							21
4	Buzău	11		11							11
5	Caras-Severin	22			22						22
6	Călarași	11	11								11
7	Constanța	2	1	1							2
8	Covasna	230				95	95	40			230
9	Dâmbovița	101	68	20	13						101
10	Dolj	45	32		13						45
11	Giurgiu	8	8								8
12	Gorj	6							6		6
13	Ialomița	3	3								3
14	Ilfov	1		1							1
15	Olt	6	6								6
16	Prahova	10							10		10
17	Sibiu	25								25	25
18	Suceava	103		33				50	20		103
19	Teleorman	23	20		3						23
20	Timiș	16	3		13						16
21	Vâlcea	4			4						4
	TOTAL	683	155	94	93	95	95	90	61		683

Oficiul Fitosanitar	Producătorul :
Adresa:.....	Număr:
.....	Nume :
Anul de producție:	Adresa :
	
	Tip de cartof
	☐ sămânță
	☐ consum
	☐ industrie

Fișa de prelevare de tuberculi/plante de cartof

Cod: PC.....

Se folosește pentru monitorizarea teritoriului și eliberarea pașaportului fitosanitar fitosanitar

Comună	Soiul	Categoria biologică	Număr identitate parcelă/ nr. cadastru/nr. lot*	Suprafața (ha)	Codul tranșelor	Cantitate partidă sau tranșă (to)	Codul probei

*nr. lotului se folosește în cazul organismului *Ditylenchus destructor*

Inspector:
Nume și prenume:

Reprezentantul unității:
Nume și prenume:

Semnătura:
Data:

Semnătura:

Fisa de semnalare a prezentei industriei de prelucrare a cartofului
--

Județ:.....	inspector:.....	data:.....
-------------	-----------------	------------

Societatea:

Tip de activitate ☐ cartofi prăjiți ☐ chips-uri ☐ piure ☐ conserve ☐ altele (de precizat)

Tonaj anual transformat:

Aprovizionare:

☐ doar în județ☐ în județ și județele învecinate, proporție _____☐ doar în alte județe☐ contract de aprovizionare doar cu producătorii☐ mixt, proporție: _____☐ nu are contract cu producătorii☐ material de plantare certificat furnizat de uzină☐ material de plantare parțial furnizat de uzină, proporție _____☐ material de plantare nefurnizat de uzină

Deșeuri lichide:

☐ tratate de uzină înainte de deversare, tip de tratare _____☐ tratate de sistemul de epurare comunal☐ deversate fără tratament

Fișa de trimis Direcției Fitosanitare cel mai târziu în decembrie 2024.

Fișă de sinteză la nivel județean a suprafețelor cu cartof irigate

Județ:

inspector:

dată:

Suprafața agricolă a județului (ha): _____

Suprafața agricolă irigată
(minimă-maximă în funcție de ani): _____

Din care suprafața irigată cu apă de suprafață
Suprafețe irigate: cartofi de sămânță _____

Cartofi de consum _____

Cartofi pentru industrie _____

Tomate, vinete _____

Fișa trebuie transmisă direcției fitosanitare, cel mai târziu până la 1 decembrie 2024.

Instrucțiuni privind prelevarea plantei gazdă *Solanum dulcamara*

Destinatari: Toate oficiile fitosanitare

Inspectorii fitosanitari realizează în cadrul programului de monitorizare a organismelor dăunătoare la cartof și supravegherea plantelor gazdă *Solanum dulcamara*, urmând indicațiile enunțate mai jos:

Obiectiv: identificarea prezenței plantei *Solanum dulcamara* și ca o consecință, prelevarea de probe care vor fi transmise la Laboratorul Național Fitosanitar pentru analize.

Perioada: iulie - octombrie 2024

Metoda de prelevare:

- prelevările se vor repartiza pe toate râurile din zona de producție de cartof (de sămânță și de consum) din județ;
- prelevările se vor realiza la o anumită distanță una de alta pentru a acoperi mai bine suprafața de producție a cartofului;
- dacă există fabrici de prelucrare a cartofului în județ, prelevările se vor face din râu, în aval de aceste fabrici;
- dacă anumite zone de producție a cartofului sunt irigate din apele râurilor, prelevările se vor face în mod prioritar din aceste râuri;
- poziția fiecărui loc de prelevare trebuie să fie indicată cât mai clar posibil. În acest sens, inspectorul trebuie să marcheze locurile de unde a făcut prelevările, pe o hartă a județului și să noteze toate reperele suplimentare pentru a putea regăsi cu exactitate locul prelevării.

Măsuri în cazul unui rezultat pozitiv pentru *R.solanacearum* și *R. pseudosolanacearum*:

Se vor aplica măsurile prevăzute de legislația fitosanitară în vigoare.

Primele măsuri care trebuie aplicate sunt următoarele:

- interzicerea utilizării apei pentru irigație din râul respectiv;
- intensificarea prelevărilor de *Solanum dulcamara*, pentru a putea preciza cât de mare este sectorul contaminat;
- întărirea controalelor în parcelele de cartof din vecinătatea sectorului contaminat.

Se vor analiza împreună cu Direcția Fitosanitară din cadrul ANF, măsurile suplimentare, necesare pentru identificarea originii focarului și pentru gestionarea acestuia.

**Prelevarea probelor de apă pentru detecția bacteriei
Ralstonia solanacearum și *Ralstonia pseudosolanacearum***

- Detecția bacteriilor în apele de suprafață se face *la sfârșitul primăverii, vara și toamna, atunci când temperatura apei este mai mare de 15°C.*
- Trebuie să se țină seama de consecințele ploilor abundente și de geografia cursului apei pentru a evita efectele de diluare considerabile, care pot ascunde prezența agentului patogen.
- Se prelevează probe de apă de suprafață, în apropierea plantelor gazdă în cazul în care aceste plante gazdă sunt prezente.
- În punctele de prelevare selecționate, probele de apă se colectează în recipiente sterile, câte 100 ml/probă (două recipiente a câte 50 ml/probă).
- Prelevarea probelor de apă se face la o adâncime, atunci când este posibil, mai mare de 30 cm și la o distanță maximă de 2 m de la mal.
- Pentru deșeurile provenite din prelucrarea cartofilor sau pentru apele reziduale, se colectează probe din punctul de deversare al acestora. Mărimea recomandată a probelor poate atinge 500 ml pe punct de prelevare. În cazul în care se preferă probe mai mici, se recomandă prelevarea probelor cel puțin în trei reprize pe punct de prelevare, fiecare probă constând din două subprobe duplicate de cel puțin 30 ml. Pentru un studiu intensiv, se selecționează cel puțin trei puncte de prelevare pentru 3 km de curs al apei și se prelevează și din afluenții cursului de apă.
- Probele prelevate sunt ambalate separat. Numărul de identificare (Codul probei) va fi înscris pe recipient (cu un marker permanent).
- Probele sunt însoțite de cererea de analiză și se transportă la laborator, în condiții de refrigerare (4-10°C), la întuneric și se testează pe parcursul a 24 ore.
- În cazul în care se depistează prezența bacteriilor i la cartof, în zona respectivă și 9 km în jurul ei, se prelevează probe de apă din 3 în 3 Km.
- În zona în care nu se cultivă cartof dar care se află în vecinătatea zonei cultivate cu cartof contaminată cu *Ralstonia solanacearum* sau *Ralstonia pseudosolanacearum* probele se prelevează din 6 în 6 km.

Oficiul Fitosanitar.....	Parcela/Comună:.....
Adresa:.....	(Nr identitate/nr.cadastru):.....GPS.....
.....	Suprafața:
Inspector fitosanitar:	Producător:Număr:
Anul de producție:	Nume:
	Adresa:.....
	Cartof sămânță: Soiul:
	Categoria biologică:
	Originea plantei: ☐ România ☐ Alte state membre :.....
	Nr. producător:
	Pașaport fitosanitar: Nr:.....
	Prezentat ☐ DA ☐ NU

RAPORT FINAL DE INSPECȚIE PENTRU O PARTIDĂ DE CARTOFI DE SĂMÂNȚĂ

Cod: RC.....

CONTROALE REALIZATE: ☐ prelevări de sol pentru *Globodera rostochiensis* și *G. pallida*
☐ DA ☐ NU

Codul fișei de prelevare:

Număr de prelevări:... Dată:... /... /...

Concluzie în urma analizelor: ☐ parcelă indemnă ☐ parcelă contaminată ☐ **inspecții vizuale în cursul perioadei de vegetație:** ☐ DA ☐ NU

Organismul căutat	Concluzia		
	Cod FM : Data: .../.../...	Cod FM : Data: .../.../...	Cod FM : Data: .../.../...
TSWV	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ
Candidatus Phytoplasma solani	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ
Altele:	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare : rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ	☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat: cod fișă prelevare: rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ

☐ prelevări de tuberculi din partidele sau tranșele din partide recoltate ☐ DA ☐ NU
dată:... /... /...

Cod fișă prelevare:

Organism căutat :	Concluzie
☐ <i>Ralstonia solanacearum</i> și <i>R. pseudosolanacearum</i>	Analiza: rezultat ☐ bacterie nedetectată ☐ bacterie detectată
☐ <i>Clavibacter sepedonicus</i>	Analiza: rezultat ☐ bacterie nedetectată ☐ bacterie detectată
☐ <i>Meloidogyne</i> spp. și <i>Nacobbus aberrans</i>	Analiza: rezultat ☐ nematod nedetectat ☐ nematod detectat
☐ Potato spindle tuber viroid	Analiza: rezultat ☐ virus nedetectat ☐ virus detectat
☐ <i>Synchytrium endobioticum</i>	Inspecție vizuală: ☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ
☐ <i>Ditylenchus destructor</i>	Inspecție vizuală: ☐ absența simptomelor ☐ organism suspectat ☐ nematod nedetectat ☐ nematod detectat
☐ <i>Tecia solanivora</i>	Inspecție vizuală: ☐ absența simptomelor: ☐ organism suspectat rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ
☐ <i>Epitrix</i> spp.	Inspecție vizuală: ☐ absența simptomelor: ☐ organism suspectat rezultat: ☐ pozitiv ☐ negativ

Observații suplimentare:

Concluzie generală:

Partidă conformă cu exigențele fitosanitare pentru eliberarea pașaportului fitosanitar:

☐ **DA** ☐ **NU**

Inspector:

Nume și prenume:

Semnătura:

Data:

Fișă de prelevare probe tuberculi de cartof din circulație intracomunitară

Oficiul Fitosanitar.....	Agent economic :
Adresa:.....	Număr de înregistrare:
.....	Nume :
.....	
.....	Adresa :
.....	
	Tip de cartof:
	☐ sămânță
	☐ consum
	☐ industrie

Cod: PCI

Se folosește pentru monitorizarea circulației intracomunitare

Țara	Soiul	Categoria biologică	Nr. producător	Nr. lot	Cantitatea (t)	Codul probei

Inspector fitosanitar:

Reprezentantul agentului economic:

Nume și prenume:

Nume și prenume:

Semnătura:

Semnătura:

Data: